

Menighetsbladet Helsing til Sauherad og Nes

NR. 1 • FEBRUAR 2017 • 68. ÅRGANG

DF012Z-

	Side		Side
Månelanding	1	Jernbanehistorie	34
Min salme	4	Moen skole	38
Ha eller være	6	Jubileumsfeiring	44
Gvarv apotek	8	tGif	46
Femti år	18	Kulturprisvinner	50
Den fyrste song	20	Mustamæ	56
Dølen	24	Kulturmidler	60
Juletregang	26	Seniorlæring	64
Misjonsdag	29	Glimt	71
Menneske og kunsten	32		

Nådelandingen --

Nei - den har jeg vel ikke hørt om. Er det lenge siden den skjedde? For å være helt ærlig så regner jeg vel med at det er månelandingen du snakker om. For det VAR jo tidenes desidert største hendelse og prestasjon. --Eller --Nådelandingen?! Tja siden det er du som spør så må det vel være....

Av Morten Kravik

Han landet et ubetydelig sted midt i jorden landmasser, det ble ingen sjokkbølger i landskapet der det skjedde, men det var like vel en hendelse som skapte undring, håp, glede, bevegelse og mulighet for Den store gjenforening.

Hvor er jødernes Konge? Nærmere enn man skulle tro. De laveste på samfunnets rangstige, gjeterne, fikk først innvilget audiens. Nådelandingen måtte skje der, slik at alle var inkludert. Nådelandingen proklamerte med englesang at Guds bolig er hos menneskene, ingen unntatt. De så han herlighet full av nåde og sannhet- slik også verden i fortsettelsen har fått se. Man må vel kunne anta at verken, hyrdene, fiskerne, uteliggerne, bøndene, eller andre med lav samfunnsrang kunne ha noe håp om å få audiens på Herodes Den stores palasser på Herodion i Judaørkenen eller i Jerusalem, men gjennom Nådelandingen kunne portene åpnes for alle helt inn i Guds Helligdom. Jødernes konge ble annonsert av engler og profeter og på stjernehimmen. Proklamasjonene ble arkivert i mor Marias hjerte.

Jødernes, verdens og universets Konge ble møtt med gaver, tilbedel-

Morten Kravik er misjonssekretær i Den Norske Israelsmisjon.

se-- og forsøk på utslettelse.

Hvordan vil du nærme deg han som foretok den uhørte, livsviktige og dristige nådelandingen? Gjeterne og vismennene visste hvordan. Hvilket budskap bringer du med deg tilbake til hverdagen etter selv å ha opplevd Nådelandingen? Gjeterne drog tilbake, mens de preste og lovet Gud for det de hadde hørt og sett. Alt stemte. Han var og ER full av nåde og sannhet! Frelseren kom fra jødene, og de var de første til å videreformidle budskapet til Folket og siden til folkeslagene. Slik måtte det være.

24 HOURS festival

For deg som går i 5. - 7. klasse

Sumobryting Gigaball
Konkurranser Spenning
Klatring Musikk
Boksing Tempo Venner
Bading Borrelåsvegg
Wipe out Sug i magen

Gullbring Kulturanlegg, Bø i Telemark
4.-5. mars kl. 12 - 12

Påmelding fra 1. februar. Pris kr 450,- / søskenmoderasjon kr. 50,-
Førstemann til mølla!

For mer informasjon og påmelding:

www.bokyrkje.no

Arrangør: Sauherad og Nes menighet, Holla og Helgen menighet, Lunde og Flåbygd menighet, Seljord, Flatdal og Amotsdal kyrkjelydar, Bø kyrkjelyd, Bø Normisjon og Bø Pinsemenighet

Min salme

Valgt av Anne-Inger Lunner

Jesus från Nasaret

Norsk Salmebok (2012) nr. 99

Tekst: Anders Frostenson (1935)

Melodi: Gustav Nordquist (1937)

For å klare å velge ut én salme, bruker jeg kirkeårstida som ramme.

Jesus från Nasaret er en salme vi særlig synger i åpenbarings- og fastetida, men den stod opprinnelig under rubrikken «advent» i den svenske salmeboken. Jesus från Nasaret har en fin og sangbar melodi og beskriver hvordan Jesus i ord og gjerning konkret bringer Guds rike nær til oss. Det er særlig det jeg liker godt ved denne salmen.

Salmen er skrevet av den svenske salmedikteren Anders Frostenson under et besøk på Sigtunastiftelsens gästhem i Sigtuna, 1935. Frostenson var inspirert av teksten i Lukas 4, 18-19:

*Herrens Ånd er over meg,
for han har salvet meg
til å forkynne et godt budskap for fattige.
Han har sendt meg for å rope ut
at fanger skal få frihet
og blinde få synet igjen,
for å sette undertrykte fri
og rope ut et nådens år fra Herren.*

Med dette bibelverset som base ville han skrive en salme, og skrev ned fem punkter om hva salmen skulle inneholde: «Klockorna kalla», «Jesus går fram», «hoppet får vingar», «må vi gjøre bättring» og «snabbt svinna våra år».

I vår utgave av salmen, som i den svenske, er det kun tre vers, men jeg har lyst til å dele det opprinnelige første verset som jeg gjerne hadde sett hadde fått være med:

*Klockorna kalla till Herrens hus
vitt över land och stad.*

*«Kommen, I alle!» - Ur malmens brus
tonar en hälsning glad.*

Himmelriket är nära.

Salmen står i dag under rubrikken «Jesus, vår Herre och broder» i den svenske salmeboken. Melodien er komponert av organist Gustav Nordquist (1886 – 1949) i 1937. Han er i Norge kanskje mest kjent for julesangen: *Jul, jul, strålande jul.*

Anders Frostenson
(1906 – 2006)

Anne-Inger Lunner
er sokneprest i Sauherad og Nes sokn.

Je - sus från Na - sa - ret går här fram
än som i gån - gen tid, lö - ser ur van -
makt, ur synd och skam, ger oss sin kraft och
frid: Him - mel - ri - ket är nä - ra.

2 Fattiga ger han sin rikedom,
läker de slagnas sår.
Den som var bunden och trött
och tom,
frihet og glädje får:
Himmelriket är nära.

3 Öppna ditt hjärta i bön och
bot,
upplåt vart hemligt rum.
Red dig att taga Guds Son
emot,
tro evangelium:
Himmelriket är nära.

Idéer om ha-livsstilen og være-livsstilen

(Del 2)

Forskjellen mellom å ha og å være, sammen med forskjellen mellom kjærlighet til livet og kjærlighet til døde ting, representerer det vanskeligste problemet i vår tilværelse.

Av Ibrahim El-Hajj

- Forutsetningen for å kunne leve et liv som preges av å være, er uavhengighet, frihet og kritisk fornuft. Det viktigste kjennetegnet er aktivitet, ikke i betydningen ytre aktivitet eller travelhet, men en indre aktivitet, en skapende bruk av våre menneskelige krefter.

- Ved ha-livsstilen ligger menneskets lykke i å være andre overlegen, i makten det har og i siste instans i evnen det har til å erobre, plyndre og drepe. Ved være-livsstilen finner vi lykken i å elske, dele og gi.

- Bortsett fra denne følelsen av å ha eiendomsrett over andre mennesker (min lege, min tannlege, mine arbeidere, osv.), opplever menneskene et uendelig antall gjenstander, til og med følelser, som sin eiendom. Ta eksemplet med helse og sykdom. Mennesker som diskuterer sin helse, gjør det med følelse av eiendomsrett når de snakker om sine sykdommer, sine operasjoner, sin behandling, sin diett og sine medisiner. Det er helt tydelig at de betrakter helse og sykdom som eiendom. Vi kan si at deres eiendomsforhold til sin dårlige helsetilstand kan sammenliknes med følelsen som aksjeeieren har når aksjene hans taper deler av sin opprinnelige verdi fordi aksjekursene faller.

- Vi kan ofte se forandringen fra «å bli glad i» til illusjonen om «å ha fått seg en kjæreste» demonstrert hos mennesker

som «er blitt glade i hverandre». «Å bli glad i» er en passiv form, mens å elske er en aktiv handling. Fordi å elske er en fruktbar og skapende aktivitet, kan vi bare være i kjærlighet eller aktivt gå inn i kjærlighet. Vi kan ikke «bli glad i», for «å bli» betegner passivitet.

- I løpet av den innledende fasen i forelskelsesperioden er ingen av de to helt trygge på hverandre, men begge prøver å erobre den andre. Begge er levende, tiltrekkende, interessante, til og med vakre – fordi et ansikt alltid er vakker når det er levende. Ingen av dem har den andre ennå, og derfor bruker de begge sin energi på å være, som vil si at de gir noe og stimulerer den andre.

- Når de vel er gift, endrer situasjonen seg ofte fundamentalt. Vielsesattesten gir hver partner den eksklusive eneretten til den andres kropp, følelser og omsorg. Erobring er blitt overflødig, fordi kjærlighet nå er blitt noe man har, en eiendel. De to slutter med å anstrenge seg for å gi og få kjærlighet, og derfor blir de kjedelige, og skjønnheten deres forsvinner. De er skuffet og forvirret. Er de ikke de samme menneskene lenger? Gjorde de en feil da de giftet seg med hverandre? Vanligvis søker begge årsakene til forandringen hos den andre og føler seg bedratt. Det de ikke forstår, er at de ikke lenger er de samme menneskene som de var da de var forelsket i hverandre, og at den feiloppfatningen at vi kan ha kjærlighet, har ført til at de har sluttet å el-

ske. I stedet for å elske hverandre, nøyer de seg nå med et felles eiendomsforhold: penger, sosial status, et hjem og barn. På denne måten omdannes ekteskapet, som ble inngått på grunnlag av kjærlighet, til et vennskapelig eiendomsfelleskap, der to menneskers egoisme smeltes sammen til én: «familiens».

- Når et par ikke lenger kan døyve lengselen etter den kjærligheten de hadde tidligere, kan den ene eller andre partneren få illusjonen om at en ny partner kan tilfredsstille denne lengselen. De føler at alt de ønsker å ha, er kjærlighet. Men for dem er kjærligheten ikke et uttrykk for deres måte å leve på. Det er en gudinne som de ønsker å underkaste seg. Deres forsøk på å finne kjærlighet må nødvendigvis mislykkes, fordi «kjærligheten er et barn av friheten» - som det heter i en gammel fransk vise.

- Vanskeligheten ligger ikke i ekteskapet, men i begge parters trang til å eie, i deres eksistensielle struktur og i siste instans i samfunnet de lever i.

- Når det gjelder fritid, er biler, Internett, reiser og sex hoved-objektene for dagens forbruk. Vi snakker om dem som fritidsaktiviteter, men vi burde heller kalle dem fritidspassiviteter. Vi kan si at å forbruke er en form for å ha og kanskje den viktigste i dagens velstående samfunn.

- Ordene viser til en opplevelse, men de er ikke selve opplevelsen. I det øyeblikket jeg kan uttrykke hva jeg opplever utelukkende med tanker og ord, er opplevelsen borte. Den har tørket ut, er død og blitt en ren tanke. Derfor er det også umulig å beskrive med ord hva det vil si å være.

- Ved ha-livsstilen er det de døde ordene som hersker. Ved være-livsstilen er det den levende, ubeskrivelige opplevelsen som hersker. Selvsagt finnes det også tankeprosesser som er levende og

fruktbare ved være-livsstilen.

- Når vi er opptatt av å ha, er vi bundet til det vi har samlet sammen i fortiden. Det kan være penger, eiendom, berømmelse, sosial status, kunnskaper, barn og minner. Vi tenker på fortiden, og vi føler ved å huske følelser (eller det vi tror er følelser) fra fortiden. Det er dette som er kjernen i sentimentalitet. Vi er fortiden; vi kan si «Jeg er det jeg var».

- Hvis jeg er det jeg har, og hvis jeg mister det jeg har, hvem er jeg da? Ikke noe annet enn et patetisk vitnesbyrd om et beseiret og sammensunket menneske som har levd på feil måte.

- Tilgjengelige data viser helt klart at vår moderne «streben etter lykke» ikke fører til velvære. Vi er et samfunn av notorisk ulykkelige mennesker. Vi er ensomme, redde, deprimerede, destruktive og avhengige mennesker som er glade når vi har slått i hjel tiden vi anstrenger oss slik for å spare på.

Klinik
ANGELICA
SINENSIS

- Klassisk akupunktur
- Triggerpunktbehandling
- IMS (Intramuskulær stimulering)

MEMLEM AV
AKUPUNKTURFORENINGEN
www.akupunktur.no

Bøgata 28, 3800 Bø // Tlf. 473 96 166

Gvarv Apotek 100 år

1. desember 1916 åpnet Gvarv Apotek i Gamlegata på Gvarv. I november 1966 flyttet de til Apotekgården i Gvarvgata (der Galleri Karen er i dag), og 1. juni 2015 gikk veien videre til Aunebygget.

Apotekets første eier O. F. Saugestad startet apoteket i eget nybygg: «Apotekgården». Huset ble satt opp på rekordtid. I juni 1916 sto granskogen tett på tomte i Gamlegata på Gvarv. 1. desember samme år ble apoteket åpnet for drift i det ferdige huset.

1. desember 2016 var det stor festivitas med bløtkake, ordfører og tidligere ansatte. Men tilbud på acetylsalisylsyre, blodtryksdempende og insulin hadde de ikke!

Mange minnes med glede Gvarvs storhetstid. Det var den gang man med hevet hode kunne si. «Du vet vel at Gvarv Apotek har filialutsalg i Bø»? Det var tider det!

«Under 13de desember 1915 beluttet Saude herredstyre enstemmig at andra om at der maatte bli opprettet et apotek

Gamlegata i 2017.

Her holdt Gvarv Apotek til fra 1966 til 2015.

paa Gvarv».

Og ved kongelig resolusjon av 25. februar 1916....

«skal departementet saledes innstille: At der tillates opprettet et apotek paa Gvarv i Saude herred i Bratsberg Amnt paa et sted, hvis beliggenhet fastsettes av Socialdepartementet».

Grunnen til at departementet valgte å legge apoteket til Gvarv var nok stedets sentrale plassering. Det var brygger på Gvarv og Årnes, og mennesker som reiste mellom øvre og nedre del av fylket måtte gjennom Gvarv. Jernbanen kom til Gvarv først i 1922 og videre til Bø i 1924.

Apotekene i Norge har alltid vært i privat eie. På Gvarv har det gjennom 100 år vært sju eiere: Saugestad, Landstad, Grøtterød, Sannes, Jobsen, Bentsen og Haatveit. Litt ut på 2000-tallet gikk Gvarv Apotek

inn i Vitus-kjeden, et tysk familieeid selskap.

Ingebjørg Åsta Risti Bø, også kalt Mossa, ble ansatt på Gvarv Apotek i 1949, og kjenner altså historia gjennom nærmere 65 år. Hun kan fortelle om en enorm utvikling. Vareutvalget var langt mindre enn i dag, med bandasje, globoid, aspirin, kamferdråper og eter som viktige produkter. De laget de aller fleste kremer og miksturer selv, på instruks fra legene. Hun husker at de fleste varene til apoteket kom med toget til Gvarv stasjon, der de ansatte hentet dem med kjelke på vinteren og tralle på sommeren. Og alle etikettene på medisiner, kremer og flasker var håndskrevet. – I dag er det mye mer butikk enn apotek, sukker veteranene.

Veteranene samlet på bakrommet.

Fra venstre rundt bordet: Kjersti Hegna, Ingebjørg Åsta Risti Bø, Asborg Dalen, Margaret Bentsen, Olav Kjell Dyrud, Harald Kaasa og Anne Marie Langemyr.

Ordførerbesøk på jubileumsdagen.

Fra venstre: Liv Hegna Kåsin, Reidun Lindheim ordfører Mette Haugholt, Kari Rauland og Jenny Brynsholmen.

HVOR ER DETTE?

Rett svar på side 77

Gvarv og Gunheim Misjonsforening

har møte på Nes Menighetshus

Mandag 6. februar kl. 18.00 - 20.00

Mandag 6. mars kl. 18.00 - 20.00

Mandag 3. april kl. 18.00 - 20.00

Du er hjarteleg velkommen!

GRATIS

Hver torsdag kl 13.00
Fra 12.januar til 30.mars
Nes menighetshus
Holmenvegen 46,3810 Gvarv

*Sang og lek til musikk,
 rim og regler,
 prat og nistelunsj*

Det blir babysang torsdager kl 13.00-14.00 fra 12.januar til 30.mars på Nes menighetshus, unntatt 23.februar (vinterferie). Sang og lek på tepet; bevegelsessanger, vuggesanger, rim og regler. Etterpå er det tid for mat og prat for foreldrene.

Målgruppe: Babyer fra 0-1 år

Ta med niste. Vi serverer te og kaffe.

Kurset er gratis. Det er en del av trosopplæringen i menigheten.

Velkommen! Hilsen Sauherad og Nes Kirke

Velkommen til søndagsskole!
VÅREN 2017, Sauherad og Nes

22.januar kl 17.00
 på Nes menighetshus, G17

12.februar kl 11.00
 på Nes menighetshus

Karnevalsgudstjeneste 26.februar kl 11.00
 på Nes menighetshus

19.mars kl 17.00
 på Nes menighetshus, G17

2.april kl 11.00
 på Nes menighetshus

23.april kl 17.00
 på Nes menighetshus, G17

Skattejakt-gudstjeneste 30.april kl 11.00
 i Sauherad kirke

14.mai kl 11.00
 på Nes menighetshus

Velkommen på søndagsskole!

Vi synger, tenner lys, hører fortellinger fra Bibelen, har leker og aktiviteter.

Opplegget passer best for barn fra ca 3 år og oppover, men alle er hjertelig velkomne!

Kvitekryst i møte med heidenskapen

Mannsmøte

Norsjø Ungdomssenter

4.-5.februar 2017

Vi ønsker menn i alle aldre hjertelig velkommen til godt åndelig og medmenneskelig fellesskap.

Lørdag:

- 15.30 Lunsj
- 16.30 Bibeltime, ved Odd Dubland
- 18.00 Kveldsmat
- 19.00 «Kvitekryst i møte med heidenskapen»
Odd Dublands epos om kristningen av Norge.
Kveldskaffe. Utlodning!

Søndag:

- 09.00 Frokost
- 10.30 Bibeltime, ved Odd Dubland
Nattverdmøte. Kollekt til misjonen.
- 12.30 Middag og avslutning

Odd Dubland har siden 1959 vært forkynner i Norsk Luthersk Misjonssamband. Sangen har vært en trofast følgesvenn i virksomheten hans, og han har gitt ut en rekke plater med egen og andres musikk. Han er dessuten en merittet kunstmaler.

Påmelding via NLMs nettside www.nlm.no/leirsor, via e-post sor@nlm.no eller telefon **38 02 44 32**

Påmeldingsfrist: 26.januar

Pris: 950,- Leie av sengetøy: 80,-
Pris for kun én dag: 450,- Opprett seng: 150,-

NORSJØ SAG OG HØVLERI a/s

3810 Gvarv
Tlf. 35 95 54 50 • Fax. 35 95 51 38
Epost: office@norsjosag.no
Trelast - Bygningsartikler

Ønsker du hjelp til gravstell?

Vi tilbyr stellavtale for
1.300 kr pr år.

Ta kontakt med kirkekontoret!

www.Fimex.no

Utstyr til frukt og bær dyrkere

olav@fimex.no
Telefon 957 07 000

Priser og påmelding

Pris for overnatting pr. prs (for en natt) med frokost:

Kr 390,- (Nortun, bad på gangen)
Kr 440,- (Teletun, bad på rommet)

Pris for vask av rom: (eller du kan gjøre dette selv)

Kr 200,-

Pris for leie av sengetøy: (eller du kan ta med dette selv)

Kr 100,-

Kontakt oss

Telefon: 35958277
E-post: norsjo@nlm.no
Nettside: norsjo.no

Program

Fredag:

18.00 - Varm kveld
Husk påmelding, pris kr 100,-
19.00 - Strikkekveld i peisestua, med åpning av helgen og et miniforedrag «Guds strikketøy»

Lørdag:

09.00 - Frokost for de som overnatter.
10.00 - Ord for dagen
10.00 - Strikkekafeen i Teletun åpner (stenger kl 18.00)
12.00 - Hverdagen vår - samling om tro, strikking og livet ved Kirsten Eliassen
14.00 - Strikke-seminarer (se baksiden)
18.00 - Middag.

Husk påmelding, pris kr 200,-
19.30 - Strikkekveld med film

Søndag:

09.00 - Frokost for de som overnatter.

11.00 - Strikkemøte med andakt og sang av Ole Andre Eliassen
12.00 - Morsdagsmiddag m/dessert og kaffe
Husk påmelding, pris kr 220,-

Påmeldinger til kvelds fredag og middager må gjøres innen mandag 6. februar 2017 tlf. 35958277

Norsjøvegen 201
3812 Akkerhaugen.

STRIKKE WEEKEND

10. - 12. FEBRUAR 2017

På Norsjø Ungdomssenter, Akkerhaugen

Bibeldagen 2017: Biblar til Sentral-Asia

Biblar til Sentral-Asia

Bibeldagen 2017 blir feira 11. og 12. februar.

– Vi kan i alle fall visa dei hendene våre (kristne i ei huskyrkje i eit land i Sentral-Asia lyttar til Bibelen frå ei lydbok).

I Sentral-Asia ligg det seks land som før var ein del av Sovjetunionen. Vi har i dag bibelselskapsarbeid i Kasakhstan, Usbekistan, Tadsjikistan, Aserbajdsjan og Kirgisistan.

Det bur 75 millionar menneske i Sentral-Asia. Svært få har ein bibel eller kjennskap til kristen tru, og islam veks sterkt. Fleire stader opplever også kyrkjene stor vekst, men dei møter mange stader sterk motstand.

På Bibeldagen 2017 kan vi støtta

dei kristne i Sentral-Asia med biblar og nytestamente som styrkjer dei i trua.

Midla som blir samla inn under Bibeldagen 2017 skal gå til:

- Biblar, nytestamente og bibeldelar til born og vaksne (på bl.a. usbekisk, kasakhisk, kirgisisk, aseri og tadsjikisk)
- Omsetjing av Bibelen til kirgisisk
- Bibeldelar i stor skrift til eldre
- Å gjera Bibelen tilgjengeleg på Internett

Fakta om Sentral-Asia

Bibeldagen 2017 har fokus på Sentral-Asia.

Mellom Russland i nord og Afghanistan i sør, mellom Tyrkia i vest og Kina i øst, ligg nokre av dei mest spennande landa i verda, både historisk, kulturelt og religiøst. Bibeldagen 2017 set fokus på Sentral-Asia.

Sentral-Asia omfattar landa Kasakhstan, Usbekistan, Kirgisistan, Tadsjikistan og Turkmenistan. Aserbajdsjan blir ofte rekna å høyra til Sentral-Asia både kulturelt og politisk.

Det bur ikring 75 millionar menneske i Sentral-Asia:

- Usbekistan: ca. 30 mill. innbyggjarar
- Kasakhstan: ca. 17 mill. innbyggjarar
- Aserbajdsjan: ca. 9 mill. innbyggjarar
- Tadsjikistan: ca. 8 mill. innbyggjarar
- Kirgisistan: ca. 6 mill. innbyggjarar
- Turkmenistan: ca. 5 mill. innbyggjarar

Det blir drive bibelselskapsarbeid i alle landa i Sentral-Asia, utanom Turkmenistan.

Islam er på sterk frammarsj og er den dominerande religionen i alle dei seks landa. Men det er ein veksande minoritet av kristne.

Landa i Sentral-Asia er mellom dei fattigaste i verda.

Bibelselskapet samarbeider med alle kyrkjefamfunn.

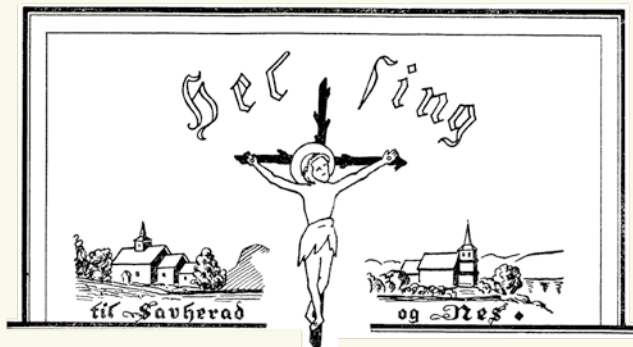
Nå kan du «vippse» dagens kollekt

Med betalingsappen Vipps kan du nå gje kollekt og pengar til menighetsarbeidet. Du treng ein smarttelefon for å laste ned denne «app'en». Når du skal overføre pengar til oss søker du opp «Sauherad og Nes sokn». Skriv inn eit beløp og kva betalinga gjelder- og vipps så er pengane overført. Trygt og enkelt.

Du kan også bruke kontanter, bankkort og overføring til konto, 2675.20.38421

Helsing for 50 år siden

Mange søkjarar til Sauherad soknekall.

Det har meldt seg 16 sokneprestar, 4 residerande kapellanar, 4 kallskapel-
lanar, 2 misjonsprestar, 1 fengselsprest, 2 hjelpeprestar og 3 ordinerte pre-
star – i alt 32 søkjarar – til Sauherad soknekall.

Det er mykje meir enn vanleg nå til dags.

Ein kan venta utnemning i statsråd av den nye mannen ein gong i mars.

Telemark Kyrkjeakademi

Møtet i Skien 23. februar ved lege Erling Kayser frå Bergen. Emne: «Kon-
frontasjon med den tredje verden».

Møtet i Notodden kyrkje 16. februar ved adjunkt Brøvik om eit pedagogisk
emne. Brøvik er sekretær i Landslaget for Kristen skole, og han represen-
terer Institutt for Kristen Oppseding.

Sjå nærare ved avertissement i dagsavisone.

DET AV NES HELSELAG

utloddede PUTE og VEGGTEPPE, ble trukket 21. desbr. 1966 og vunnet av
John O. Aasen på nr. 991.

For Nes Helselag

Gunh. Aasland.

Det ryddes i Kirkekontorets arkiver.

Da finner man en del spennende ting.

Nes sokneråd v/ herr Olav Uvås mottok følgende brev, datert 9. april 1969:

2. påskedag humpa jeg og familien utover til Nes kirke og jeg satt meg fore
at den kirkevegen måtte jeg ta opp i neste møte i soknerådet, for nå er den
«kriminell». Da messen var over kom Vale bort til Kristoffersen og meg og
sier at han håper vi kan få men.rådet til å støtte opp om en kraftig henven-
delse til kommunen ang. ve-gen. Jeg sa at jeg hadde tenkt på det samme.
Han sa at han ville stensilere et skriv som de impliserte kunne skrive un-
der, slik at saka kunne tas opp i kommunestyret.

I dag har jeg fått skrivet og oversender det til deg, med bønn om at saka
blir tatt opp i det høye råd fredag, tidsnok til at det kan komme med og
støtte opp om henvendelsen, dersom rådet er enig (og det er de, om de har
vært til messe i påsken.)

Med hilsen

Kaare Hauge

**6. juni 1952 mottok sokneprest Knud Tjomsland dette brevet
fra Riksantikvar Harry Fett:**

Jeg beklager meget at jeg ikke synes jeg kan komme til festlighetene i Nes
kirke ved dens gjenåpning den 8. juni. Jeg har vært en del overarbeidet og
dessuten på reise, så det blir litt vanskelig for meg å komme tilstede på lør-
dag. De har jo også så gode prelater og foredragsholdere at en slik søndag
vil bli et minne for bygden, slik som det var for meg den 2.7.39.

Jeg regner Nes-kirkens restaurering som en av de mest vellykkede og kir-
ken er kunstnerisk som ikonografisk en av de merkeligste i vårt land. Det
kan nok hende at jeg ennu en gang kommer tilbake til min venn Simon
Magus, hvis stilling i oldkirkens merkelige tid hører til de mer pregnante.
Jeg ber dem fremføre min ærbødige hilsen til mine gamle venner i bygden
og til biskop Smith, som jeg hadde gledet meg til å treffe. Og med mange
hilsener til Dem selv, er jeg

Deres ærbødige forbundne

Harry Fett

KRAFTTAK FOR SANG

ET RIKERE LIV, ET RIKERE LAND GJENNOM SANG!

Sangskatten i Sauherad syngende kommune

Sist år presenterte me 12 songar frå Sangskatten vår etter årstidene, ein for kvar månad, med kommentarar frå folk i bygda. Dette året går vi vidare i skattelista og presenterer dei 12 «stamsangane» vi har vald ut. Dette er kjente norske songar mykje bruka i skulen gjennom fleire generasjonar.

Av forsongar Jorid Vale

Den fyrste song eg høyra fekk.

Tekst: Per Sivle **Musikk:** Lars Søråas

*Den fyrste song eg høyra fekk,
var mor sin song ved vogga,
dei mjuke ord til hjarta gjekk,
dei kunne gråten stogga.*

*Dei sulla meg så underleg,
så stilt og mjukt te sova,
Dei synte meg ein fager veg,
opp frå vår vesle stova.*

*Den vegen ser eg enno tidt,
når eg fær auga kvila,
Der stend ein engel, smiler blidt
som berre ei kan smila.*

*Og når eg sliten trøytnar av
i strid mot alt som veilar,
Eg høyrer stilt frå mor si grav
den song som allting heilar.*

21. februar 2007 song Ingebjørg Haram Bratland «Den fyrste song» ute i Slottsparken ved avduking av statue av kronprinsesse Märtha i samband med Kong Haralds 70 års dag. Kongen blei synleg rørt, han var 17 år da mor hans døde. Per Sivle var to og et halvt. Før han var 20 år skreiv han den kjente songen om «Mor sin song

ved Vogga». Heile livet var han prega av dette saknet. Det var ingen glede i den vesle stova da Per Sivle kom til verda den 6. april 1857. Dei var uekte barn, tvillinggutane Susanna Ryum fødde. Jordmora klarte bare å få liv i den eine. Skamma over å få barn utanfor ekteskap er uforståeleg for oss i dag. Susanna hadde prøva å ta

livet av seg, og det sjølv om faren til barna, Eirik Sivle, sto ved farskapet. Dei gifta seg etter kvart. To tvillingpar til fekk ho, mora som alle syntes så godt om. Men før Per var fylt tre, døde ho i barselseng og blei gravlagt på Oppheim kyrkjegard saman med sine fem dødfødde søner. Faren var hestehandlar og reiste mykje, så Per voks opp i tre ulike fosterheimar. Men han betalte godt for guten og ville han skulle lære å lese og bli til noko. Per var begåva, rappkjefta og hugsa godt. Det blir fortalt at da han skulle konfirmerast blei han irettesatt av presten; «Jeg har merket meg at du sier DU til meg? Det sømmer seg ikke.» «Eg seier DU til høgare personar enn deg!» svara guten. «Hvem da?», spurte presten. «Fader vår DU som er i himmelen!» svara Per.

Etter to år på folkehøgskole, blei Sivle sendt til Kristiania for å ta artium. Her traff han Anders Hovden, den seinare kjente diktarpresten. Per hadde også tankar om å bli prest og Hovden ble ein ven som skulle følgje han heile livet. I hovdestaden fekk unge Per sitt andre store slag i livet. Han fekk meslingar og som følgje av det ein nervesjukdom som til slutt tok livet av han. Han hadde ulidelege smerter i hodet og nakken. «Det er ofte i døgervis liksom nokon saga gjennom bakhovudet... saga og gav seg god tid», skreiv han. Sjukdomen førte til tungsinn. Både artium og presteutdanning blei nå bare ein draum. Han mista barnetrua si og bestemte seg for å bli diktar. Opptatt av den nasjonale reisinga var han frå før, og nå blei han

Per Sivle (1857 – 1904)

også venstremann. I Oslo møtte han radikalarar som Hans Jæger. Ein av venene frå Voss, Johan Seckmann Fleischer, var med i bohembretsen. Sivle reiste til folkehøgskolen Askov sør på Jylland i Danmark. Her møtte han Wenche Nilsen, ei Bergenspike av god familie. Nokon sa til Sivle; du burde gifte deg, du som er ein så flink kar. Ja, hvis nokon vil sulte ihjel - så, svarte Sivle. Wenche Nilsen sa ja, og sulta omtrent ihjel for hans skuld. I periodar var han arbeidsufør og kona måtte flytte frå han og sjølv livberge seg og dottera Susanne, oppkalla etter mora.

Livet blei for tungt for Per Sivle, den 6. september 1904, 47 år gamal, skaut han seg på Torggata bad. Da hadde han på førehand skrivne diktet: «Gøym meg mor», som sluttar slik;

*«Og eg var eit barn og eg er ein Mann,
og mykje eg vanta, og lite eg vann.
Eg vanka og flutte på villande fot,*

og jamnast so bar meg no Vegen imot.
Og no er eg trøytt, og eg stundar til Natt,
og berre ein einaste Sukk eg hev att:
«Mor, Mor, gøym meg, Jord!»

Den songen er om Jesus Krist
vår Frelsar og Forsonar,
den syng ho mor det veit eg visst
blandt himmelens millionar.

Per Sivle skreiv opprinneleg dette femte verset til songen om Mor, som handlar om Jesus som Frelsar og Forsonar. Dette blei ikkje med i songbøker, kanskje fordi han tok sitt eige liv, slik mora også prøva før han blei født og folketrua på den tid meinte da at ein var langt frå frelsa.

Jordmor i Sauherad, Gerd Astrid Grøthe Blaasvær, møter mor og barn frå tidleg i mors liv til barseltid ved vogga. Ho har desse tankane om «Den fyrste song eg høyra fekk». «Diktet er eit sterkt vitnespyrd om kor viktig den nære kontakten mellom mor og barn er dei fyrste leveåra. Sjølv om Per Sivle mista mor si før han var 3 år, har han likevel eit heilt tydeleg og sterkt minne inne i seg om kor trygg og god ho var. Han brukar minna om mor si og hennar song, som botemiddel og trøyst når noko går han imot og som kraft til å koma seg vidare i livet. Denne songen treff oss så sterkt fordi den er så ærleg og viser dei inste behova våre.

For meg handlar denne songen om tidleg tilknytning og tette band til ein kjær omsorgsperson. Den er eit tydeleg teikn på kor viktig denne tidlege tilknytninga i livet er for oss.

Alle menneske har behov for nærleik. Eit spedbarn kan ikkje leve opp utan denne tette symbiosen med «mor». Det er faktisk ikkje nok med berre mat og stell, vi menneske treng nærleik og stimuli for å kunne vekse og overleve. Eit barn vil bli både fysisk og mentalt sjuk utan denne omsorga.

Tilknytning er eit begrep som beskriver dette usynlege, emosjonelle bandet som barnet knyter til sine foreldre eller omsorgsgjevarar. Det kan være eit trygt band eller eit band som på ulike måtar kan ha ei kjensle av utrygghet i seg. Forskning på barnets utvikling viser oss tydeleg at nære og gjensidige relasjonar til trygge omsorgspersonar er vesentleg i personlegdomsutviklinga. Barn utviklar si evne til empati, tilknytning og moral, men også kreativitet og sjølvstendighet i forhold til sine nære, trygge omsorgspersonar.

Orda i songen er viktig, men også melodien vil være med på å ta oss tilbake til vår tidleg barndom. Kjenner vi ein song godt, vil det vera nok at ein høyrer melodien for at dei same kjenslene som teksten gjev, dukka opp i oss. Når ein syng for eit barn skapast det ein heilt spesiell kontakt med barnet. Melodien og kjenslene ved det ein syng når lett inn til barnet. Ein frisk og artig melodi vil kunne skape latter og bevegelse. Ein meir vår melodi vil skape ro og tryggleik. Mor sin song ved vogga har ein melodi som forsterkar teksten for oss.»

Frivillig i Kirkens SOS

Alle som kontakter Kirkens SOS sin krisetjeneste blir møtt av en frivillig medarbeider. Et medmenneske som er tilstede fordi han eller hun ønsker det - ikke fordi de får betalt. Det gjør noe med møtet som skjer. Det skaper en ekte tilstedeværelse som oppleves støttende og styrkende.

For å besvare alle som tar kontakt med oss trenger vi flere frivillige. Som frivillig er du med på å støtte og styrke medmennesker som sliter. Noen ganger redder vi liv. Dette er et engasjement som gir mening og du får muligheten til å utvikle deg som medmenneske. Før du begynner som frivillig deltar du på et kurs som utrustrer deg til tjenesten. Du får også jevnlig veiledning og faglig påfyll. Ønsker du å bli frivillig medarbeider i Kirkens SOS eller vite mer om hva det innebærer kan du ta kontakt med oss for en uforpliktende prat eller les mer på www.kirkens-sos.no/telemark. Nytt kurs starter i Skien 1.mars. Opptak til kurset skjer fortløpende.

Hilsen oss i Kirkens SOS Telemark.

Kontaktinfo: telemark@kirkens-sos.no / 900 59 297.

TRENGER DU NOEN Å SNAKKE MED?

Noen som ringer tenker på å ta sitt eget liv, andre er usikre, ensomme eller redde.
Noen trenger bare å slå av en prat.

Ring oss på 22 40 00 40

Dølen april 1922

Leikarringen i Sauherad mållag
Kom inn å sjå kor her er gildt, å sjå
Den fine stand, dei tenkjer dei på golvet
Må og visa kvad dei kann

Eit overlegent smil me fær hvis me
og leikar med, dei trur at dei so fine er
og ser på simple ned.

Ein leikarring blei stifta no, dei
store var me der, men ingen av den
simple stand det merkelege er.

Nei kanskje me for simple var, men
kunde skjemma ut, og ikkje hell me
passar der, men kann kje ta oss ut.

Ei eige framferd dei no har som simple
ikkje kann, eg nemner her ein skulegut,
som seg vil syna fram.

I kvar ein leik der er han med, og
visar seg som best, og med ei lita blå-
øygd møy han leikar aller mest.

Å ikkje høyra med til deim, det kann no
vera bra, då standsforskjellen gjeld au
her, i dette gilde lag.

Frå den store dansen i Dårhus i fyrst- ningi av februar Anno 1922

Der vart halde stor dans i nordre ende
av bygdi, og ligg like ved godseigar Ri-
kons eigedomar. Millom dei framømte
såg ein den tyske proffessor Finken-
haugen med gullbrillor og smoking. Han
var i fylgje med den norske bergverks-
ingeniør og rentenist O.Lyng, dei skal
båe ha studera den kjende grotte og
berghellar på øvre sida av jarnbanelina.

Det er sagt høgt at O. Lyng til sumaren
tenkjer å slå upp sin resident der.

Damune var for det meste klædde
i nasjonale drakter; men her og kvar
såg ein ei tvilsam blanding men ved
«det blændende orientalske lys» som
var ordna slik av Afrikareisaren Hr.
Bjøndongen vart desse fargar også set
på. I ei av pausene var der opvising i
boksing millom O.B. og S.W. den fyrste
O.B. er ein kjent grossist i villhonning
og skintryter, som fyrr var med i eit
utanlansk sirkus, og er også kjent som
ein fin boksar. Han skal i si tid ha slege
hatten av den vidkjende Mattias Bank.
Den kjende naturlækjar og fjellfinn.
S.W. hev tenkt å gå over i vegetarismen,
dersom han der finn dei same stof som
i alkohol og elgkjøt. Kampen vart ikkje
noko av, då eit veggdyr datt ned frå
hemlingi mellom dei som streid.

Sidan gjekk der par i par i flotte
svingingar rundt den opplyste sal. Ber-
re av og til høyrest ei flaske som klonka,
og sjeldan synstest ho var med i moroi.
Musikken vart gjeven av T. Kigen og
H. Hegna. Dei spela på eit nytt spel
som dei kallar trytespel, der ryggfinnen
enno stod i svært god stilling endå det
syntest vera mykje bruka. Men til su-
maren når det fyk av brisken, kann det
væra tid til å gjera instrumentet endå
betre.

To bakfiskar synte korleis det var å
kappspringa med ein «bedre» dansar.
Dei måtte rett nok gå ut av (takten)
«etiketten» med litt lange stig, men då
hoppellone var avtegne vart farten
reint god

L. Holte som skreiv upp tidi, sa at
dei gjorde ein fart lik 80 km i timen.
Korleis det vilde ha gjenge er ikkje godt

å veta. Men då spelemannen drog ut sitt
trytespel litt for langt ut, og ryggfinnen
var i vegen for «passagen» sigra den an-
dre med ei treskolengde. Soleis kunde
den andre mykje takka trytespelaren for
at han vann pokalen denne gongen.

Der vart og dansa ein springdans,
men han var ikkje gjort stor lukka med.
Det var skulda på dårleg spel og ball-
sko som ikkje passa

I millomtidi fortalde reisande pels-
varehandlar Hr, Isaksen i bein og skinn,
mange gode sogor. Det vert sikkert sagt
at han hev kjøpt dei store Kikafossana,
som renn ut frå den store trytefjord i
nord, og vesle damtjern og store dam-
tjern i aust. O. Lyng hev drive og rekna
ut der uppe i lange tider, so anlegget er
alt kome langt på veg. Dansen og moroi
slutta med eit dikt og eit lite kvad av
den kjende songar O. W. Det frå siste
Notodtur, sa han, og so song han dette
fyrst.

Eg hugsar turen frå bondeheimen,
men sia gjekk eg vist litt av vegen. På
toget fylgde den tyske sprit, med pro-
fessor og dei andre likt.

Ja innpå stasjon, der var eg full, me
spende tronkjar og glas omtull. Me ram-
melista blei vegen maalt, eg trur han
Ambros av slaga gråt.

Ved næste stasjon eg måtte kvile, og
ned i halsen meg måtte kjele. Eg trur eg
hadde for mykje fått, for hikk og hakk
som eg fraus og gråt.

Ein liten selle var vistnok med, når
eg på han tenkjer so må eg le. Han kom
på villska, ja etter spriten og gjekk aline
og tusla liten.

Ja vertrekk stod nok frå galne sida
å tok nok feil han omtrent som fia. Av
sunnanvinden han laut seg føre, for om
næste morgon vil mjølka kjøre.

Han hadde høyrt noko frå gjentone
um at dei tenkte at gutane trudde det

var om deim at dei hadde stelt til denne
moroi for å «erobre».

Dette var berre misstyding av ein
guts spøk, sa han. Difor fekk dei få eit
kvad tilslutt, for liksom å blidgjera deim
alt.

Moroa høg var, framifrå gjentun fe
kan dom lågå festen i stågå, fram dom
har bore ikkje har store kakor et fat.

Anthon han spøka, ikkje han
meinte, på dekkand klandre, det var det
sanne. Høgt de han tenkjer, på honom
tenkjer, i dekkons rom.

*Utvalgte godbiter fra foreningsbladet
DØLEN fra Sjodar i Sunds, valgt ut av
Olav Klever.*

JOKER NORDAGUTU
DIN NÆRBUTIKK

**VELKOMMEN TIL EN TRIVELIG
HANDEL HER HOS OSS**

ÅPNINGSTIDER:

Man-fre: 09.00 – 20.00
Lør: 09.00 – 18.00
Søn: 12.00 – 18.00

Nordagutuvegen 662
3820 Nordagutu

Tlf. 35 95 97 20 / 948 58 818
joker.nordagutu@ngbutikk.net

Formiddagsjuletefest 3. januar på Nes menighetshus
Juletregang i solskinn

Svært mange hadde funnet veien til Nes menighetshus tirsdag 3. januar til Formiddagsjuletefest. Mens sola skinte på juletreet laget man ringer og sang de kjente julesangene.

Sunds-musikken gledet forsamlingen med sin sang og musikk.

Dag Sverre Olsen spiller trekkspill i Sunds-musikken.

Berit Bjørnerud, tidligere sokneprest i Sauherad, hadde en lydhør forsamling foran seg både under andakten og da hun fortalte om arbeidet som plattformprest.

Berit Bjørnerud var sokneprest i Sauherad og Nes sokn fra 2002 til 2014. Etter den tid har hun arbeidet som prest på plattformer i Nordsjøen for Sjømannskirka. På juletefesten fortalte hun om bakgrunnen for at presten Johan Storjohann i 1864 tok initiativet til å starte den første sjømannskirka i Skottland, om Sjømannskirkas viktigste oppgaver i dag, og først og fremst om sin oppgave som samtalepartner for oljearbeiderne i Nordsjøen.

FORMIDDAGSTREFF PÅ NES MENIGHETSHUS

På alle Formiddagstreff er det god servering, og god tid til å prate med hverandre.

Noen ganger er det åresalg, andre ganger kollekt.

Behov for skyss kan ringes til Nes menighetshus (tlf. 35 95 52 34)
fra kl. 09.30 på treffdagen.

Tirsdag 14. februar kl. 11.00:

Andakt ved Hilde Tutturen Østveit. Redaktør i Bø Blad Hilde Eika Nesje kåserer: *Blikk og skråblikk på kommunesammenslåinga.*

Hilde Eika Nesje

Tirsdag 28. februar kl. 11.00:

Andakt ved Ivar Solbu. Professor Olav Solberg kåserer om visesangere i Sauherad og Bø på 1800-tallet. Sang av Halvor Bringa. Åresalg.

Halvor Bringa

Olav Solberg

Tirsdag 14. mars kl. 11.00:

Formiddagstreffets 30 årsjubileum!

Festtale ved prost Asgeir Sele. Klassisk romantisk konsert ved Marit Berge og Janne Brudvik Villa: *Rettt fra hjertet.* Bilder fra Formiddagstreff-turene.

Marit Berge og
Janne B. Villa

Asgeir Sele

Tirsdag 28. mars kl. 11.00:

Andakt ved Leif Raustøl. Anund Sisjord kåserer: *Litt av hvert!*

Anund Sisjord

Søndag 5. februar 2017

Menighetens misjonsdag

Kl. 11.00: Gudstjeneste i Sauherad kirke

- Liturg: Sokneprest Anne-Inger Lunner
- Predikant. Misjonssekretær Jorunn Lien
- Takkoffer til menighetens misjonsengasjement i Thailand.

Kl. 16.00: Misjonsfest på Nes menighetshus

- Andakt ved tidligere seniorprest Leif Raustøl.
- Presentasjon av Lovsangshjemmet i Thailand ved Else Mari Minnesjord
- Sang og musikk ved Emilie og Else Mari Minnesjord
- Kåseri ved Rune Nilsen: Misjon i en globalisert, men liten verden.
- Misjonsoffer
- Servering

Misjonsutvalget i Sauherad og Nes sokn ønsker alle hjertelig velkommen!

Misjonssekretær Jorunn Lien preker på gudstjenesten.

Rune Nilsen kåserer på misjonsfesten.

Leif Raustøl holder andakt på misjonsfesten.

Emilie og Else Mari Minnesjord.

Hovud mot ruta

Det send eit hovud
mot ruta
ikkje mitt eller ditt
Likevel kjent
stend som i går
og dagane før
Det gulkvite ljøset
kjem frå ei elektrisk sol
Utanfor er snøen kram
andletet er utflytande
og kvitt
Trekken får gardinet
til å skjelve
Hovudet ruggar lett
svingar som ein pendel
løyset opp i det kvite
og gule, flimrar bak
ein umåla kross
i tre.

Liv Holtskog
i diktsamlinga *Skurdsong* (1971)

REDD BARNA SAUHERADS JULEMESSE 2016

Julemessa ble arrangert på Idunsvoll/Sauherad sambruksanlegg lørdag 26. desember 2016. Mange sambygdingar koset seg med hyggelig samvær, litt mat og drikke i vår lille kafè. Ved salgsbordet var det salg av diverse hånarbeider og hjemmelagede julekaker. Loddkjøpet gikk strykende, både ved loddsalget for Hovedlotteriet og ved Lynlotteriet.

Barna hadde sitt eget lille lotteri, i form av Lykkehjulet. Ved hver spinning av hjulet ble det gevinst. Gjennom dagen var det underholdning, med musikk og sang.

Redd Barnas medlemmer jobber i forkant med julemessa mesteparten av høsten, men vi har også mange støttespillere. En del stiller opp på messedagen, mens mange bidrar med hånarbeider og kaker til salgsbordet. Næringslivet er også en god støttespiller i form av gaver til lotteriet.

Med dette vil vi få takke alle som stilte opp for å hjelpe oss med arrangementet av årets julemesse. På denne måten hjelper dere oss å hjelpe barn, nasjonalt og internasjonalt.

Med hjertelig hilsen fra
Redd Barna Sauherad

Bø kino viser film hver dag i Gullbring kulturanlegg i Bø.

Sjekk programmet på www.bokino.no

Se programmet og kjøp billetter på din smart-telefon. Last ned appen eBillett fra Apple Store eller Google Play. Lik oss på Facebook og få med deg alt som skjer! Meld deg på nyhetsbrev på våre nettsider.

**TELEMARK
BEGRAVELSESBYRÅ**
NORHEIMS EFTF. AS
JARL OLAV RUGTVEIT

Bø-Sauherad-Nome
Distriktets begravelsesbyrå siden 1972.

Døgnvakt
35 95 52 80
41 60 38 40
begravelsesbyraet@online.no

Eget gravsteinverksted
For ny gravstein, gravering,
rens eller restaurering.

Om mennesket og kunsten

Ibrahim El-Hajj har et innlegg i forrige Helsing hvor han skriver om et for-middagstreff der undertegnede presenterte sin kunst. Ibrahims tanker er både originale, oppmuntrende og til ettertanke. Men ett forhold han beskriver vil jeg gjerne få kommentere. Han skriver: «... vår kunstner nøyer seg ikke med å være den første skapers jevnbyrdige. Han vil gjøre skaperverket om igjen, forme det i sitt bilde, slik han ville gjort det om han hadde vært Gud. I kunsten realiserer mennesket sin urgamle guddomsdrøm»

Av Ferdinand Wyller

Jeg har hørt det er sagt om kunstnere at «de er som alle andre mennesker, bare enda mer!»! Man skal derfor ikke kimse av kunstnere, for det de uttrykker kan nemlig si oss noe allmenngyldig, og noe om den spesifikke kultur de befinner seg i. På en måte kan man si at kunstnere er tidens speil, og at de også speiler det som kommer. Derfor er det Ibrahim skriver helt sant, men også ekstremt trist, for han skildrer nok ikke bare kunstnerens, men også menneskehetens skjebnesvangre ønske: behovet for å stille seg over Gud. Denne urgamle guddomsdrømmen representerer selve ursynden, og etablerer mennesket som Guds fiende.

Nå som historien går stadig raskere mot sitt klimaks, ser vi også klarere realiteten i det som vi her har beskrevet. Moderne vitenskap er ikke fornøyd med å utforske Guds skaperverk. På stadig nye felt erstattes Guds verk med kunstige materialer, teknologiske surrogater, omkalfatring av biologien, og nå også med en ny «virkelighet». Digitaliseringen av verden synes grenseløs, og vil nok ikke stoppe før den har dekket samtlige fenomener med sin klamme tilstedeværelse, for til slutt å ende opp som selve «tilværelsen». Gradvis erstattes Guds verk

Kime av Ferdinand Wyller.

med det menneskeskapte. Mennesket gjør skaperverket om igjen. Og ettersom denne gjerning snart er fullført – og han selv synes det er såre godt, så retter nå mennesket oppmerksomheten mot seg selv, mot skaperverkets krone slik det framstod i Guds bilde. Som en sterk symbolhandling på vår egenrådighet framstilles det homofile paret foran kirkens alter, gjenskapt i menneskets eget narsissistiske og homogeniserte bilde. På samme måte som mennesket lukker seg for en annen natur enn sin egen, - nemlig den guddommelige, lukker nå det ene kjønn seg inn i seg selv, og reflekterer på denne måten hele kulturens manglende Guds-forhold. Det himmelske bryllup byttes ut med den rendyrkede humanisme der mennesket gifter seg med seg selv.

Alt dette gjenspeiles og forsterkes av de fleste kunstnere. Virkeligheten, slik Gud har skapt den, fordreies, uvirkeliggjøres og abstraheres. Og i den grad kunstnere har et konkret budskap, representerer det gjerne et opprør mot kristen livsholdning. Bjarne Melgaard er et godt eksempel. Og talende nok regnes han for å være en av Norges ypperste kunstnere. Etter hans utstilling på Munch-museet med tittelen «The end of it all has already happened» der han promoterte både homofili og pedofili (se gjerne mitt stunt på youtube, ferdinand wyller), så er hans store prosjekt nå å bygge «Et hus å dø i» på Ekely i Oslo; en helsvart koloss uten vinduer. La oss bare håpe at det ikke representerer en profetisk parallell til Jaglands «Norske hus». Men jeg er dessverre redd for at olje-Norge gradvis sklir mot en helsvart framtid.

Ikke bare billedkunstnere, men hele kulturlivet, uttrykker stadig mer dette Guds-opprøret. Når Ibrahim skriver at «Det ser ut som om hver tidsepoke må danne seg sin egen estetikk, i pakt med det alminnelige åndelige klima og menneskesyn», så har han nok dessverre rett i det og. Men ikke helt. Kristus kom til jorden som verdens lys. Guds rike har brutt inn i vår tid for å svekke den kulturelle determinismen. Riktig nok tok ikke verden imot Guds lys. Men, alle de som tok imot Ham, de skal få kalles Hans barn, og de skal få formidle Hans gode vilje slik den kommer til uttrykk i skaperordningen og i Hans ord. Disse menneskene utgjør kirken. Og, den må leve i pakt med Hans alminnelige åndelige klima. Og, i ekstra stor grad bør kristne kunstnere gjøre dette. De skal få peke på og minne om Hans verk.

GRENLAND FAMILIEKONTOR

Schweigaardsgt. 11, 3717 Skien

Åpningstid: kl. 08.00 – 15.00, mandag til fredag

Telefonvakt kl. 10.00 – 14.00 (onsdag kl. 10.00 – 11.30)

Telefon: 35 50 58 70

e-post: grenland.familiekontor@bufetat.no

Hjemmeside: www.familieliv.no

FAMILIEVERNKONTORET ØVRE-TELEMARK

Brødløsvegen 51, 3840 Seljord

Kontor i Seljord, Notodden og Rjukan

Timebestilling skjer til kontoret i Seljord hver dag mellom kl. 08.00 og 15.00.

Telefon: 35 06 88 50

e-post: familiekontoret.ovre.telemark@bufetat.no

Hjemmeside: www.vestfam.no

Spor gjennom Sauherad

I år fyller Bratsbergbanen, togstrekning mellom Notodden og Skien, 100 år. Det samme gjør stasjonsbygningen på Nordagutu. På ettersommeren skal dette markers stort.

Nordagutu stasjon, anno 1915.

Hvert år har Evju bygdetun og menighetsbladet Helsing en artikkelserie som de samarbeider om. I 2016 dreide det seg om glimt fra skolehistorie gjennom nærmere 300 år. I 2017 blir det naturlig nok jernbanehistorie, med særlig vekt på stasjonsbygninger og holdeplasser. Innenfor Sau-

herad kommunes grenser er det 6 jernbanestasjoner: Hjuksebø, Holtsås, Nordagutu, Dalsvatn, Akkerhaugen og Gvarv. Men i tidligere tider var det også enkelte holdeplasser mellom stasjonene: Trykkerud, Kleivrud Kåsa (Ryperm), Moen, Våla, Holta, Prestholt, Stavdal, Håtveit og Skogen.

Nordagutu stasjon, anno 2017.

Men i dette bladet blir det fokus på Kulhusbanen og Bratsbergbanen.

Kulhusbanen

Det ble bygget en egen bredsporet jernbane fra Kullhuset nede ved Sauarelva og opp til Nordagutu. Strekningen er bare ca. én kilometer i luftlinje, men lengda på banen ble ca. 3 kilometer. Man måtte legge skinnegangen i ei stor sløyfe for at stigningen ikke skulle bli for bratt, og svingene ikke for skrape. Banen var i drift bare noen få år, og var et hjelpemiddel i forbindelse med byggingen av Bratsbergbanen og Sørlandsbanen. Mye materiell, lokomotiver og vogner ble fraktet til Kullhuset på vassdraget, og så videre opp til Nordagutu på Kulhusbanen. Men også personer som

kom med båten til Kullhuset kunne ta toget opp til Nordagutu. Og varer som skulle videre opp mot Rjukan ble sendt med toget fra Kullhuset.

Kulhusbanen kostet kr. 69.000, som inkluderte spor, bruer og brygge ved Sauarelva. Jernbanesporet er borte for lenge siden, men man kan fortsatt finne tydelige «spor» etter banen, særlig der den krysset bekker. Dagens vei fra Ørvelldalen og opp til Nordagutu følger den gamle jernbanetraséen. Nede ved Kullhuset brygge er jernbanebrygga markert med ei lita tralle på skinner.

Bratsbergbanen

25. juli 1913 var det debatt på Stortinget om Bratsbergbanen. Det ble en hissig debatt med mange sterke

Nordagutu stasjon, fortsatt et meget aktivt kommunikasjonsknutepunkt.

innlegg. Regjeringen Knutsen måtte «piske inn» representanter for å få vedtaket slik de ønsket. Etter at et utsetteselsforslag ble forkastet ble Bratsbergbanen vedtatt mot bare 13 stemmer. Jernbanestrekningen fra Notodden til Eikornrød/Menstad i Skiens skulle bygges i et samarbeid mellom NSB og Norsk Hydro. Dette sameie varte fram til 1955. Mellom Hjuksebø stasjon og Nordagutu stasjon er Bratsbergbanen og Sørlandsbanen identiske.

Hele strekningen fra Notodden og til Eikornrød er på 56 kilometer. Strekningen ble satt i vanlig drift 17. desember 1917, men den høytidelige åpningen skjedde først i februar i 1920, sammen med åpningen av Sørlandsbanen fra Kongsberg til Gvarv. Da var kong Håkon til stede.

Arbeidet på Bratsbergbanen kom i gang høsten 1913. Anleggskontor var på Nedre Hjukse, og mange i anleggsadministrasjonen bodde rundt på gårdene på Hjuksebø. Lokalbe-

folkningen fikk jobber, særlig med hestetransport. Varer skulle fraktes fra vassdraget til anleggsområdet, og store steinmasser skulle flyttes på, særlig ved tunellene. Men det kom også mange anleggsarbeidere, særlig svensker. Det er av enkelte hevdet at det var så mange svensker på Hjuksebø at det påvirket dialekten. Det ble satt opp brakker, bygd tilførselsveier og stukket telefonledninger.

Det var mange store utfordringer og oppgaver under byggingen. Hjukse bru var en av disse, men også stasjonstomta på Hjuksebø og Kolset bru og tunell må kunne nevnes. Hjukse bru ble montert fra begge sider, og det ble ikke brukt stilas. Brua er 164 meter lang, og har et spenn på 84 meter. Det var NSBs brukontor i Oslo som tegnet brua. Delene ble levert fra et verksted i Larvik, fraktet på vassdraget til Hjuksebø og kjørt opp til begge ender av brua.

Som vi skal komme tilbake til senere i denne serien var det mye dis-

kusjon hvor stasjonene skulle ligge. Men da det var bestemt at Hjuksebø stasjon skulle ligge der den nå ligger, måtte man «løfte» området mye for å få til ei stor nok flate for både stasjonsbygning og flere spor. Stasjonsbygningen står på en ti meter høy mur! Kolsetunellen ligger mellom Nybubrua og Kolsetbrua (den siste er en av landets fineste jernbanebruer, som dessverre nesten ingen får se). Det satte anleggsarbeiderne på store utfordringer å få frakta ut steinmassen som ble tatt ut ved tunnelarbeidet.

Fra Nordagutu og opp til Dalsvatn er det forholdsvis bratt, i alle fall for jernbane. Men man fant ordninger. Likevel ble det slik at store godstog måtte ha «skyvehjelp» av et ekstra lokomotiv på denne strekningen.

Det er skrevet og sagt mangt og meget om anleggstida og anleggsfolka. Det er ikke til å stikke under stol at det var problemer. Noen så et stort marked for salg av alkohol, med mange negative konsekvenser. Men

Sveinung Røste, som var materialassistent ved anlegget fra 1916 til 1919 understreker i ting han skrev at anleggsarbeiderne også var vanlige folk som deltok i idrettslag, ungdomslag og losjevirkosomhet. Bare i Hjuksebø var det to avholds-losjer: Olav Trygvason og Verandi. Og selvfølgelig var det arbeiderforeninger. Arbeidet var hardt, med ni timers arbeidsdager. Unnasluntring var ikke akseptert, det ødela akkorden. Vondt i ryggen og blodblemmer i hendene var ikke grunn nok for å forbli på brakka! Bo-forholden på brakken kunne vel også være så som så. Arbeidet var farlig, en del ulykker skjedde. Gjennom hele anleggsperioden omkom to personer, én i Hjukse-tunellen og én i Hagen-tunellen. Tida var usikker og utrygg. Ute i verden raste første verdenskrig, der blant annet to tusen norske sjøfolk omkom.

Men jernbanen gjennom Sauherad ble bygd, og bygda ble i enda større grad knytta til verden rundt.

-is-

I dag er det først og fremst persontransport på Bratsbergbanen.

Skolebilde fra Moen skole

Dette skolebildet fra Moen skole er trolig tatt rundt år 1930.
Tar Helsings Leser utfordringen med å finne ut hvem de avbildede er?

Ole Thor Ripegotu ta mer enn gjerne mot beskjed:
o-tri@online.no eller tlf. 952 08 993

 <p>KIWI mini pris KJØP KJAPT, KJØP TRYGT, KJØP BILLIG</p>	 <p>KAASA MASKIN AS Aut. maskinentreprenør 3810 Gvarv Tlf. 35 95 51 18 - 915 18 588</p>
<p>vitusapotek+ 3810 Gvarv Telefon 35 95 54 34</p>	<p>Nes Menighetshus 3810 Gvarv Bankgiro 2675.65.16441 Postgiro 3 88 02 91 LEIE AV HUSET: Kontakt Lillil Bergan Tlf. 99 01 94 62</p>
<p>NORSJØARKITEKTER AS Strannavegen 460 3810 Gvarv tlf 35955600 post@norsjoarkitekter.no www.norsjoarkitekter.no</p>	
<p><i>Nyt et godt måltid hjemmelaget mat</i> ALT I UMLEVERING AV SELSKAPSMAT</p> <p><i>Aames Kafeteria as</i> <i>Gunnars Selskapsmat</i> 3810 GVARV - TLF. 35 95 57 33</p>	

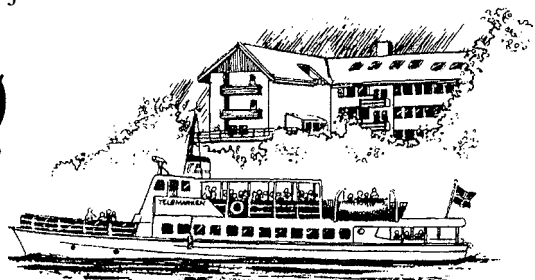

*Når noe skal skje, når du har en anledning, – eller når du bare vil
ha god mat i hyggelige omgivelser:*

Da er du alltid velkommen til

Norsjø Hotell!

– kanskje kombinert med en tur med M/S «Telemarken» –

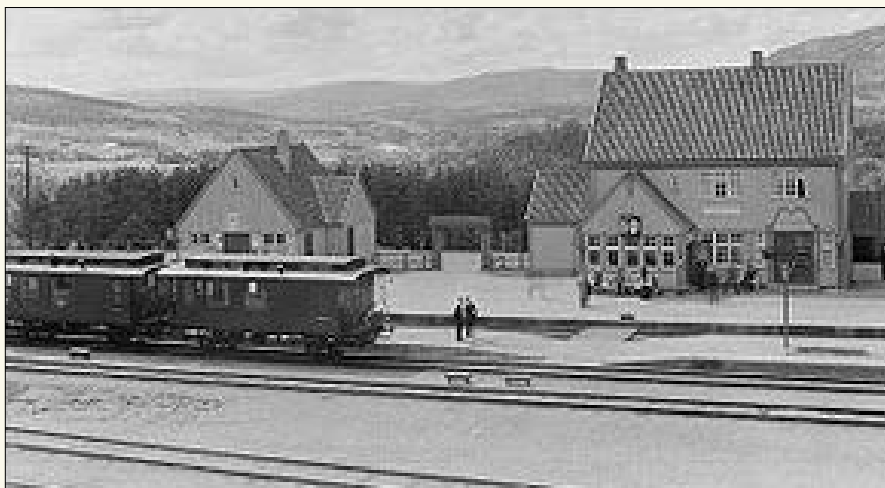
3812 Akkerhaugen - Telefon 35 95 50 00 - Telefaks 35 95 50 01

Jernbanen 100 år

2017 er et stort jubileumsår på Nordagutu fordi:

- Det er 100 år siden Nordagutu stasjon stod ferdig.
- Bratsbergbanen ble åpnet for passasjertrafikk. Det første passasjeretoget kjørte banestrekningen fra Notodden til Skien 17. desember 1917.

Nordagutu stasjon.

Nordagutu Vel vil gjerne markere jernbanens betydning for bygda vår. Det betydde blant annet:

- Arbeidsplasser (skinnegang, skjæringer, fyllinger, bruer, tunneller osv.)
- Tilførsel av dyktige anleggsarbeidere, ingeniører og andre
- Biinntekt på mange gårder til utleie av rom til nye arbeidere
- Utvikling fra et lukket bondesamfunn til moderne tettsted

Nordagutu fikk tidlig en sentral plass der Bratsbergbanen og Sørlandsbanen møtes.

I oktober 2016 satte Nordagutu Vel ned ei styringsgruppe som skal koordinere og planlegge jubileumsfeiringa.

Denne gruppa skal innhente kompetanse fra veteraner i miljøet og fra folk som fortsatt er i arbeid på jernbanen. Sauherad Historielag og Sauherad kommune er viktige samarbeidspartnere.

Markeringa skal foregå på flere måter, og dette er det foreløpige programmet:

- 25. januar har Nordagutu Vel sitt månedlige møte i sambruksanlegget. Til dette møte inviteres folk i lokalmiljøet og bygda for øvrig til å komme med innspill og idéer.
- 15. mars (i forbindelse med Sauheradagene): Informasjonsmøte og fordragskveld med tema Bratsbergbanen i samarbeid med Historielaget.

Møllergutstatuen har blitt sett av mange reisende der den stått strategisk til på Nordagutu stasjon siden 1940.

Nordagutu Vel oppfordrer alle i bygda til å komme med innspill. Jernbanen har vært viktig for hele bygda. Det spesielle ved Nordagutu, riktignok sammen med Hjuksebø, var først ute å grunn av Bratsbergbanen. Banestrekningen på Sørlandsbanen til Gvarv ble åpnet i 1922. Da var brua på Akkerhaugen ferdigbygd.

Nordagutu Vel ønsker hele bygda til å være med å gjøre 2017 til et år i jernbanens tegn. Jernbanen har fått sin renessanse i vår tid. Å reise kollektivt på jernbanen er bærekraftig og framtidsretta.

- April/mai: «Breispora» vandring fra Kullhuset til Nordagutu stasjon. Kulturhistorisk vandring langs Kullhusbanen med «holdeplasser» underveis. Denne banen ble bygd i anleggstida for å frakte materiell fra brygga på Kullhuset til Nordagutu.
- 2. september: Jubileumsprogram i Møllargutparken. Arrangementet den 2. september kommer inn som Sauherads markering av «Kulturminnedagen».

Hjuksebø stasjon (bygd på ei 10 m høy fylling)

Nytt advokatfirma i Bø!

ADVOKATENE
Kåsa & Nilsen

Tlf. 35 95 35 00
telemarksadvokatene.no

Ungdomsklubb på Nes menighetshus

Første fredag hver måned er det Ungdomsklubb på Nes menighetshus. Klubben bærer det klingende navn tGif (Thank GOD it's Friday).

Fredag 2. desember ble en særlig dag i klubbens historie: da ble de nye ungdomslokalene i underetasjen på Nes menighetshus offisielt erklært for åpnet. Peisestua har vært utsatt for masse dugnad. Lokalet er blitt lyst og trivelig og har fått nye møbler. Avansert lyd- og bildeanlegg er montert, og et lite kjøkken er kommet på plass. Her er alle mulighet for trivelige fredagskvelder.

Ungdommene ble møtt av en Gløgg-serverende sokneprest. Klubbleder Børge Severinsen til høyre.

I garderobeområdet er det god plass til bordtennis.

I disse digitale tider er det ganske artig å spille gammeldags brettspill, her jakten på den røde diamant.

NRK har greid å gjøre sjakk til TV-sport. På tGif kan alle få prøve seg.

Styret for Nes menighetshus spandere pizza i anledning av nyoppussede lokaler. Ganske populært!

Thank GOD it's Friday

Ungdomsklubb på Nes menighetshus med mat, spill, chilli og moro!
Samling første fredag i måneden kl. 19.30 til 23.00 for 8. klassinger og eldre.

Samlinger vårhalvåret 2017:

- Fredag 3. februar
- Fredag 3. mars
- Fredag 7. april
- Fredag 5. mai
- Fredag 2. juni

Fredag 10. februar kl. 19.00 – 22.00
Hyggetreff på Gunheim skule

PROGRAM

- Viser
- Dikt
- Sang
- Musikk
- Skrøner
- Stand-up

Salg av kaffe og kaker - Utlodning

Hyggetreff for alle og enhver som ønsker å delta eller å treffe andre

Gunheim Vel ønsker alle velkommen!

Onsdag 8. mars 2017 kl. 18.00 på Gunheim skule
Innkalling til årsmøte i Gunheim Vel

Sakliste til årsmøtet:

1. Godkjenning av innkalling og sakliste
2. Valg av møteleiar
3. Valg av referent og person til å underteikne saman med møteleiar
4. Årsmelding for 2016
5. Rekneskap for 2016
6. Budsjettframlegg for 2017 med fastsetting av kontingent
7. Valg

Merk: Saker til årsmøte må meldast til styret seinast 2 veker før møtet.

Etter møtet blir det orientering om planar og aktivitetar til Gunheim Vel og arbeid vidare med opprustning av bygningen og uteområdet. Vi ser fram til gode diskusjonar og fleir framlegg til aktivitetar og utvikling til glede for alle i krinsen og andre som har tilknytning her.

Kaffi og sosialt samvær. Utlodning.
Alle er velkomne!

Helsing

Styret i Gunheim Vel

Sauherad Historielag

inviterer til åpent årsmøte på Kjernehuset, Gvarv

Onsdag 15. februar 2017 kl. 18.30

Vanlige årsmøtesaker

Forslag til saker til behandling på årsmøtet må sendes styret innen 7 dager før årsmøtet.

Kaffipause

Foredrag v/ Halvor Tjønn.

Han vil fortelle om den store islandske skalden

Egil Skallagrímsón

og røttene for det skandinaviske demokratiet

Halvor Tjønn er kjent som journalist, historiker, forfatter og foredragsholder.

Han har forfattet flere bøker som f.eks.: "Russland blir til", "Vikingenes Russland" og "Muhammed - slik samtiden så ham"

Kl. 21.15 Avslutning

VELKOMMEN

Sauherad historielag v/styret

Kommunens kulturpris for 2016 til Sauherad Historielag

Møter, ekskusjoner, publikasjoner og formidling

I november 2016 feiret Sauherad Historielag sitt 30 års jubileum. Måneden etter mottok de Sauherad kommunes kulturpris. Men laget er fort ferdig med å sole seg i glansen. Prosjektene står i kø, det er bare å brette opp ermene!

Vi tok en prat med tre av styremedlemmene: Eivind Lønheim (leder), Asbjørn Dyrud (kasserer) og Ole Thor Ripegututu (sekretær). Med seg i styret har de Norunn Haugholt, Peder Rekkedal og Toril Knutson, og varamedlemmene Nils Olav Haugen, Hans Aaraas og Jon Jarle Haugen.

Historien

Sauherad Historielag ble stiftet 5. oktober i 1986. Viktige personer i arbeidet med å få til et lokalt historielag var Arnt Håtveit og Johan Ingebretsen. Sammen med Gunleif Hauge-
rud, Kristoffer Hesthag, Halvor S. Hjukse, Kittil Prestholdt, Hans Stenstad og Anne Volltveit Kaasa inviterte de til et forberedende møte i april 1986. Et interimsstyre bestående av Arnt Håtveit, Johan Ingebretsen og Anne Volltveit Kaasa laget forslag til vedtekter, organisering og driftsform før stiftelsesmøtet i oktober. På stiftelsesmøtet var det bare fire fram-
møtte.

Et viktig motiv for å organisere et lokalt historielag var det pågående arbeidet med Bygdebok for Sauherad. Det hadde vært jobbet med dette i mange år, og femte og siste bind av bygdeboka kom ut i 1988. Men man ønsket å komme videre ved å få utgitte ei kulturhistorie for kommunen.

I § 2 i lov for Sauherad Historielag står det: Inntil kultursoge for Sauherad er skreven, vil ein arbeide for eit best mogleg kjeldegrunnlag for denne, primært gjennom munnleg tradisjon. Videre heter det i § 1: *Sauherad Historielag har som føremål å arbeide for interesse og forståing for kommunens historie frå fyrste tid til dag.*

Æresmedlemmer av laget er Arnt Håtveit, Kittil Prestholdt, Olav Klever, Einar Kleivrud, Gunhild Hauge-
rud og Bjørn Holta.

Aktiviteter

Utgivelse av forskjellig publikasjoner har vært en viktig oppgave for Sauherad Historielag. Den største oppgave i så måte er nok boka om stulslivet i bygda: Til stuls på Sauheradjella. De har også gitt ut bøker og hefter om utvandringa til Amerika. Videre har de fått laget et opptrykk av Torjus Bergans hefte: *Sauherad – heimbygda mi.*

Asbjørn Dyrud, Eivind Lønheim og Ole Thor Ripegututu med diplommet som viser at Sauherad Historielag fikk Sauherad kommunes kulturpris for 2016.

På lagets hjemmeside kan man finne en oversikt over bøker med tema fra Sauherad, både publikasjoner utgitt av historielaget og andre bøker.

Hvert år har historielaget arrangert 2 – 3 temamøter, Temaene har vært mange og varierte, som for eksempel vassdraget og tømmerfløtinga, stabbur, krigshistoria og skolehistorie.

Gjennom årene er det arrangert en tur til to eksekusjoner i året. De fleste turen har gått til steder innen kommunen, men det har også vært turer utenbygds. Blant stedene som er besøkt er Kullhust, Hemshaugen, Guvihaug og Klearloftet. På turen til Narekollen i 2010, i sin tid verdens største hoppbakke, var det over 200 turdeltakere.

I samarbeid med Evju Bygdetun kom historielaget i 2009 i gang med kulturminneregistrering. På oppstartsmøtet for dette arbeidet i Idunshall på Akkerhaugen i august 2009 var det over 100 frammøtte! Kommunen er delt opp i de tolv gamle skolekretsene, og egne grupper i hver krets jobber med å registrere kulturminner. Historielaget fikk 250.000 kroner fra Riksantikvaren til dette arbeidet, med én forutsetning: at det ble et samarbeid med Bø. Bevilgningen gjorde at Historielaget kunne tilsette Sindre Flø for å koordinere arbeidet. Til nå er godt over 1000 kulturminner registrert, blant annet 600 – 700 husmannsplasser og over 100 stuler. Dette arbeidet er kommet godt i gang, men vil vel aldri bli fullført. Det vil hele tiden komme til nye ting.

Sauherad Historielag samarbeider med mange, blant annet Evju bygdetun, bygdetunlaget, kommunens kulturetat og menighetsbladet Helsing. De sitter i styret for det kommunale lokalhistoriske arkiv, og mener selv at de til en viss grad har hatt både hånda på rettet og foten på gasspedalen. Blant annet var historielaget en sterk pådriver for å finne nye og bedre lokaler til arkivet, og var svært godt fornøyd da man kunne flytte fra kjelleren på ungdomsskolen til kjelleren på bankbygget i Gvarvgata.

Planer

Målet om å få laget en kulturhistorie for Sauherad er som man vet ikke blitt gjennomført. Men tanken er ikke gitt opp. Både gjennom innsamling av opplysninger til bygdeboka og mye av det som er gjort senere gjør at man har en god informasjonsbase. Men å få samlet dette i ett stort bind eller flere mindre bøker er et stort og komplisert arbeid som må gjøres av noen som har særlig kompetanse på dette. Det vil også være et stort økonomisk løft.

Historielaget er opptatt av formidling. I Gamlegata på Gvarv har de fått satt opp informasjonsskilt på de historiske bygningene. Dette arbeidet vil de videreføre, blant annet med informasjonstavler ved kirkene og på Bloms Løkke. Laget har fått penger fra Sparebankstiftelsen til dette arbeidet. Videre er det viktig å finne de mange historiske kilder som er der, og gjøre disse lett tilgjengelig for befolkningen.

Arbeidet med en verneplan for

kirkegårdene er i godt gjenge. Det handler om personer som det er betydningsfullt å bevare minne om i det offentlige rom, men også om særlig verneverdige gravminner. Dette er et arbeid representanter fra Historielaget gjør i samarbeid med kirkevergen.

Historielagets Sauherad-kalender, med historiske bilder, har nå kommet ut i noen år, og laget er i gang med kalenderen for 2018 i samarbeid med Bygdetunlaget.

Det er et ønske om å komme i gang med noe mer på slektsforskning. Men det forutsetter at laget finner noen som har kompetanse og interesse for dette området. Fjernsynsserien *Hvem tror du at du er* viser tydelig at det er mange som er interessert i å finne ut mer om røttene sine.

Mer informasjon om Sauherad Historielag kan man finne på: www.sauherad.historielag.org

-is-

I Sauherad kommunes begrunnelse for å gi Kulturprisen 2016 til Sauherad Historielag heter det:

Sauherad historielag ble tildelt kommunens kulturpris 2016 for deres arbeid med:

- Å løfte fram lokalhistorien i hele bygda på en engasjerende og inkluderende måte
- Gjennomføre kulturminneregistreringsprosjektet med utgangspunkt i de gamle skolekretsene
- Å få til et utstrakt samarbeid mellom frivillige, Sauherad kommune, Telemark Fylke og Riksantikvaren
- Samle folk i bygda gjennom kjennskap til lokalhistorien
- Gjennom lokal identitet
- Å gi ut en rekke publikasjoner om den rike kulturhistorien i bygda vår
- Utgiving av årlig bygdekalender i samarbeid med Evju Bygdetun
- Utarbeiding av interkommunal kommunedelplan for kulturminner i Bø og Sauherad.
- Har fått Sauherad kommune opp i ledelsen på landsplan mellom kommuner som tar vare på kulturminnene sine.
- For kulturhistorisk skilting av hus i Gamlegata på Gvarv.
- med mer

Kurs på Galleri Karen er nå i gang igjen

Galleri Karen tilbyder forskjellige kurs som du kan delta på

1. Akrylmaling á 3 timer over 8 gange - 1 gang i uken, velg mellom start mandag 30. januar kl. 18 – 21, eller onsdag 1. februar kl. 13 – 16, eller torsdag 2. februar kl. 18 – 21.
2. Figurkurs med Paverpol (kunstlim). Helgekurs fredag 18 - 21, lørdag og søndag kl. 10-16, velg mellom helgene 24. – 26. mars eller 28. – 30. april
3. Voksmalekurs med strykejern. Helgekurs, velg mellom helgene 4. – 5. februar eller 4. – 5. mars, begge dager fra kl. 10 til 16.
4. Akvarellmalekurs - (vått i vått metoden). Helgekurs, velg mellom helgene 11. – 12. mars eller 1. – 2. april, begge dager kl. 10 – 16.

Se mer informasjon på www.karenroed.no.

Kontakt Karen Roed på tlf. 941 85 559 eller karenroed@live.no

Galleriet er åpent hver tirsdag, onsdag, torsdag samt søndag fra kl. 13-17

• rørleggerarbeid • flislegging • muring m.m.

Totalrehabilitering av bad!

Har du en badedrøm?

Vi oppfyller den...

Vi kommer på befaring eller ta gjerne en tur innom oss for en prat. Planleggingen ordner vi sammen og gir dere uforbindelige tilbud.

3810 GVARV • Tlf.: 35 95 58 00 • Fax: 35 95 63 04

Bademiljø

Fagområder:

- ✓ Sanitæranlegg
- ✓ Varmeanlegg
- ✓ Pumpeanlegg
- ✓ Service oljefyr
- ✓ Kjerneboring

Sauherad og Nes Pensjonistlag

Referat fra pensjonistlagets julemøte

Å samles om et godt måltid er alltid trivelig og ekstra trivelig blir det med hyggelige gjester. Det var dekket til 50 gjester på Furuheim torsdag 15. desember da Sauherad og Nes Pensjonistlag møttes til julemiddag. Spesielle gjester denne dagen var ordfører Mette Haugholt, sjømannsprest Berit Bjørnerud og kantor Bruno Hagemann.

Mette Haugholt fremhevet i sin tale viktigheten av frivillig arbeid og verdien av frivillighet. Hun hadde med seg blomster og pengegave fra kommunen og fikk selv blomster og klem.

Berit Bjørnerud fortalte om

Populære gjester på julemiddagen, ordfører Mette Haugholt og «plattformsprest» Berit Bjørnerud.

sitt arbeid i sjømannskirken. Hun beskrev sitt arbeid på oljeplattformene, noe alle syntes var interessant, men sikkert også ganske krevende. Hun har mer enn tretti helikopterturer i løpet av året og det er langt flere enn de som har vanlige jobber på oljeplattformene. Hun holdt en god andakt, som hun alltid gjør. Bruno Hagemann sørget for kjente juletoner og stødig melodifølge til våre kjære julesanger.

Med god serveringshjelp fra Aarnes Kafeteria og pensjonistlagets egne gode hjelpere ble det en god julemiddag, kaffe og julens kaker og tilslutt gratislotteri med julestjerner som gevinster.

Lederen vår, Mary Veamyhr kunne helt til slutt takke for i år og ønske alle en god jul og et godt nytt år.

Thorleif, sekretær.

NYHUUS GARD

GARDSBUTIKKEN
er åpen hver dag 08 - 20

Norges beste eplemost
honning • gelée • syltetøy • saft
marmelade • granskuddsirup
pesto • olivenolje • balsamico
gaveartikler

Nyhusvegen 9, 3810 Gvarv
Tlf. 4040 4787
www.nyhuusgard.no, FB

Kjære venner og støttespillere i Norge!

«Pris Herren, for Herren er god, lovsyng hans navn, for det er herlig!»
Salme 135:3

Året 2016 i Mustamäe har vært et veldig hektisk, men meget bra år. Gud har sørget for oss på en helt spesiell måte: Vi har hatt bra med deltakere, medhjelpere og penger i år – og her vil jeg av hele mitt hjerte og på vegne av menigheten takke dere alle sammen som har støttet vårt menighetsarbeid og bedt for oss! Uten dere hadde det ikke vært mulig. Vi gleder over at vi har en levende menighet på tross av at vi ikke har vår egen kirke, på tross av at det er fortsatt få medarbeidere og støtte fra Estland og på tross av mange utfordringer har vi likevel hatt alt vi trenger for å vokse og bli mer levende menighet.

Det er veldig mye å skrive om, men jeg vil trekke frem noen viktige punkter som kjennetegner dette året, og det er: Barne- og ungdomsarbeid, diakoni og kirkebygging.

Barne- og ungdomsarbeid

I år har vi hatt veldig flinke ledere, slik at jeg nesten ikke har trengt å hjelpe til. Tidligere måtte jeg ta flere søndagskoletimer og hjelpe til med forskjellige ting (jeg liker det jo veldig godt, men det er mye annet som også må gjøres), men i år har lederne gjort 99% selv, og det synes jeg er veldig bra.

Både babysang og søndagskole er spennende, gøy og lærerikt for

Et glimt av julefest. Barna danser etter en julesangen.

barna. I høst har de gjennomgått de ti bud med barna på søndagskolen og barna syntes det var kjempespennende. En 6 år gammel jente, Kersti, som begynte i høst hadde hatt «et kurs» for sin mor om det. Etter julefesten, da de tok bussen hjem, hadde hun plutselig begynt å fortelle om alt de hadde gjort på søndagskolen. Hun hadde talt opp alle de ti budene og forklart hva de betydde med en høy stemme slik at i hvert fall halvparten i bussen fikk en søndagskoletime «gratis». Min egen datter synger ofte bordvers og lovsanger når vi er i butikken, og da vi tok kollektivbuss på leir med 20 unger, tok de opp en dyp diskusjon om Gud og Jesus, og Adam og Eva osv, og en av dem ropte til meg høyt over bussen: «Hva betyr Halleluja?» Det var morsomt å se reaksjonene på folk; noen var litt skremt, noen turte å smile litt

Et glimt av babysang.

– en god måte å drive misjon utenfor menighetslokale.

Vi har hatt stor glede av alle barna. Den beste tilbakemeldingen fra leirer er alltid å se på nye barn som kommer. Ved første møte er de beskjedne og innestengte, og mødrene eller bestemødrene sier at det ikke er sikkert at de vil bli hele uka. Jeg svarer at hvis de finner ut at de ikke liker seg etter den første dagen, trenger de ikke komme neste dag. Men neste dag er det nettopp disse barna som kommer først. Mødrene er helt overrasket, og sier at barna var så glade etter den første dagen på leir og klarer nesten ikke å vente til neste dag.

Ungdomsarbeidet har vi skikkelig strevet med å få skikkelig i gang alle disse årene i Mustamäe. Vi har hatt 1-3 ungdommer vanligvis + 2 ledere. Noen få ganger mellom 5 og 8 ungdommer. Vi har ikke visst hva vi skulle gjøre for å få mer ungdommer. I høst bestemte våre unge voksne (5 pers) å gjøre noe mer sammen for å få ungdomsarbeid i gang. De har hatt bønne- og planleggingsmøter, og når den første ungdomskvelden ble avholdt i høst,

kom det fire ungdommer. Men de ga ikke opp, og bestemte seg for å ha gode møter framover uansett om det kommer noen flere eller ikke. De er jo der uansett sammen, og disse kveldene er også for lederne egen del. De bestemte seg for å ha en ungdomskveld rett før jul, de laget en liten video, en god plan for kvelden, men dagen før viste det seg at tre av lederne kunne ikke komme. De få tenåringene som vi har kunne heller ikke komme, og de tenkte at de blir helt alene der bare de to. De to lederne var selv veldig slitne og litt triste, for det så litt håpløst ut – men Gud gir deg et under når du trenger det mest. Den ungdomskvelden ble virkelig en suksess. Det kom mange tilsammen 25 ungdommer (det er mange for oss!), noen var helt nye. Det ble en mye flottere kveld enn noen av lederne hadde forventet – et juleunder den 22. desember.

Diakoni

I år har vi utvidet vår diakoniarbeid både med barn og voksne. I dette brevet vil jeg snakke bare om barne- og ungdomsdiakoni, for ellers blir det altfor langt.

Et glimt av menighetens julefest.

Det er så mange barn her som har det så vanskelig og vondt fordi deres foreldre ikke er noe gode foreldre. Jeg føler at Gud kaller oss til å løfte opp disse barna slik at de kan vokse opp til et folk for Ham. Jeg tror at hvis vi i dag bruker mange ressurser på barn, da har vi en stor og levende menighet når kirken blir ferdig.

Vi har oppdaget at mange barn ikke har noen å snakke med, og de trenger mye oppmerksomhet. Vi prøver å finne ut hvordan hvert enkelt barn har det. Hvis vi får lov av foreldrene, besøker vi dem og ser hvordan de lever. De barna som går hos oss, stiller seg mange spørsmål om livet og troen, men deres foreldre klarer ikke å gi dem gode svar. I menigheten prøver vi å ta tid for hvert enkelt barn for å snakke med dem. Det er ikke bare én person som gjør dette, men vi ha delt denne oppgaven mellom forskjellige mennesker som liker barn og kan snakke med dem. Av og til gir vi dem klær og sko som vi får fra våre støttespillere (de fleste varene kommer fra Norge). Noen ganger kjøper vi mat eller noe annet som de trenger.

Jeg er veldig glad for at vår menighet har så mange flotte hjelpere i Norge!!! Jeg samarbeider med en norsk dame, Solveig, som har hjulpet mange fattige barn i Estland, og som allerede for flere år siden startet en gruppe som heter «Julebarn fra Tallinn». Det betyr at familier i Norge inviterer fattige barn til å feire jul sammen med deres familie i Norge. I år fikk tre av våre barn reise til Norge til jul. De tre hadde det til felles at

de ikke har det godt hjemme. Denne gangen fikk de feire en riktig god jul sammen med veldig gode mennesker. Det er mange flere som hadde trengt en kristen støttefamilie. Hvis noen i deres familie kunne tenke seg å ha et julebarn fra Tallinn til neste jul eller et sommerbarn om sommeren, så er det bare å ta kontakt.

En av våre søndagsskolelærere hjelper russiske tenåringer med skolelekser. Det er mest estisk språk. De strever aller mest med estisk språk. To av dem kom på siste ungdomskveld, og likte det veldig godt.

Kirkebygging

Vi har fullført og betalt prosjekteringen av Mustamäe kirke. Vi har etablert stiftelsen «Mustamäe Kirke» med tre parter: Vår menighet, EELK Konsistoriet og Tallinn by. Tallinn by vil støtte byggingen med halvparten av pengene, dvs 1,5 millioner euro (ca 13,5 millioner norske kroner), og de vil gi sin del i 2017 for at vi kan bygge ferdig selve råbygget, og kanskje første etasje innvendig. Samtidig må menigheten samle inn resten av pengene for å gjøre alt ferdig. Dette er en utrolig flott mulighet, men samtidig legger det på oss et stort ansvar for å samle inn mye penger ganske fort.

Vi ser mer og mer at vi trenger en ny kirke. Menigheten har i dag 100 medlemmer. I dag har vi plass til ca 50, og da er det ganske fullt. Da vi arrangerte julefest i desember, inviterte vi alle medlemmene. Samtidig tenkte jeg at det egentlig vil bli et stort problem hvis alle kommer. Vi

Et glimt av utegudstjeneste på kirketomta i august.

plasserte spisebordet i kirkerommet, og vi klarte å plassere 47 spiseplasser. Det kom 44. Gud vet akkurat hvor mange vi klarer å ta imot.

Til slutt vil vi få lov til å takke dere for at dere er med, både i forbønn og med gaver. Det har vært til stor inspirasjon å få lov til å møte en del av dere i år!

Godt Nytt År! Herren være med dere i 2017!

Hjertelig hilsen
Tiina Klement

Bønneemner

Takk for dører som åpner seg i menighets- og kirkebyggsarbeidet, for at Tallinn by støtter så aktivt kirkebygging i Mustamäe. Be for kirkebyggingen, særlig for økonomien.
Be for våre medlemmer og medarbeidere.
Be for ledelsen i kirka her (erkebiskop Urmas Viilma).
Be om at flere barn og ungdom skal oppdage hvor bra søndagsskoler og ungdomskveld vi har.
Be for meg og familien som leder menigheten.

TAKSERING

Tenker du på salg, kjøp eller refinansiering av eiendom?
Kontakt oss for en seriøs og rask levering.

Type eiendommer: Bolig, fritid, forretning, landbruk og tomter.

Kontor: 35 95 65 00 • Mobil 907 84 247 • E-post: oddvard@byggogtakst.no • Hjemmeside: www.byggogtakst.no

Rettledning for søknad om kulturmidler i Sauherad kommune fra 2017

Hvem kan få støtte:

- Aktiviteter og tiltak for barn og unge innenfor kulturområdet vil bli prioritert
- Aktiviteter som ivaretar spesielle behov
- Aktiviteter med lavterskel
- Tilskudd til korps
- Underskuddsgaranti ved konserter.

Lagene skal:

- Ha et lovlig valgt styre, egne vedtekter og gjennomført årsmøte
- Ha eget organisasjonsnummer
- Organisasjonen må kunne forevise regnskap med full innsynsrett for kommunens revisor
- Føre et medlemsarkiv
- Medlemskontingent er obligatorisk

For å søke:

1. **Budsjett:** En tydelig oversikt over prosjektet /aktivitetens kostnad og finansieringsplan.
2. **Regnskap:** som viser lagets økonomiske status
3. **Beskrivelse av prosjektet/aktiviteten det søkes støtte til**
4. **Årsmelding skal følge med.**

Søknadsfrister:

- 1. mars
- 1. oktober

Søknad:

- Skal inneholde de nødvendige vedlegg eller beskrivelser for å kunne bli behandlet i OKI, - utvalg for oppvekst, kultur og integrering
- Skal ha oppgitt organisasjonsnummer og kontonummer
- Søknader stiles til postmottak@sauherad.kommune.no
- Ved spørsmål ta kontakt med kultursjef
Hilda på tlf. 35957715 / 94497966

Lions fredsplakatkonkurranse 2016 – 2017

Lions Club International arrangerer i samarbeid med FN hvert år en internasjonal tegnekonkurranse for barn med fred som tema.

TEMA DETTE ÅRET VAR «EN FEIRING AV FREDEN».

6., 7., og 8.klassene ved Sauherad barne- og ungdomsskole deltok i årets konkurranse. Til sammen ble det levert inn 112 tegninger. Det var mange flotte tegninger, noe som gjorde det til en svært vanskelig oppgave å plukke ut den beste. Det hele ble avsluttet med premieutdeling i allrommet på barneskolen.

Vinnertegningen ble sendt videre i konkurransen.

Vinnerne i årets tegnekonkurranse ble:

1. premie Weston A. Kirchman, 7 B
2. premie Will D. Kirchman, 8A
3. premie Hanne Odden Kaasa, 6A og Thea Grimstad Strand, 6B

En stor takk til elever og lærere ved Sauherad barne- og ungdomsskole fra LC Sauherad.

Vinnerbildet, malt av Weston A. Kirchman.

Program for Bø og Sauherad Hagelag 2017

Møtested: Frivilligsentralen i Bø
kl. 19.00 der ikke annet er oppgitt.

Torsdag 2. februar
Sommerfugler i hagen ved
Bjørn Olav Haukeliseter.

Torsdag 2. mars:
Rare tomater ved Corine Dahl og
Lars Sølvesen.

Torsdag 6. april:
Georginer og løk som kan plantes om
våren ved Knut Auke.

Lørdag 13. mai:
Planteloppemarked på Bø Torg fra
kl. 11.00 til kl. 14.00.

Søndag 18. juni:
Sommerfest hos Marit Flaatin,
Vreimsida 182 i Bø fra kl. 13.00.

Torsdag 29. juni:
Lokal hagevandring. Oppmøtetid
kl. 18.00.
Informasjon om stad vil bli lagt ut på
facebookside vår/sendt i e-post til de
medlemmene som har oppgitt maila-
dresse.

Torsdag 7. september:
Kveldskurs i PILFLETTING med Lars
Levin fra Skovstuen Pil. Klokkeslett
blir oppgitt senere. Maksimalt antall
deltakere 10 stk. Bindende påmelding.

Torsdag 5. oktober:
Årsmøte med temakveld.
Med hjelp av Bjørg Momrak tar vi opp
emnet dyrking og bruk av nyttevekster.

Torsdag 16. november:
Julemøte. Inger Berit fra Haug blomster-
gård i Lunde har sagt ja til å holde de-
monstrasjon av juledekorasjoner for oss.

Se også www.facebook.com/bosauhage
og www.bosauhage.no.
Her legger vi mer detaljert informasjon
om møter og arrangementer vi skal ha,
og litt bilder og referat fra det som har
vært. På vår facebook-side kan du selv
skrive innlegg, legge inn bilder eller
søke om hjelp og råd fra andre hagein-
teresserte.

Sauherad folkebibliotek.

Presentasjon av nye bøker 2017:

Torsdag 26. januar - kl. 17.30

Torsdag 9. mars - kl. 17.30

Torsdag 27. april - kl. 17.30

Vi ønsker alle hjertelig velkommen til en hyggelig bokprat!

Arrangement «Bibliotekveka 2017» (veke 10):

Tysdag 7. mars kl. 10.00: Ordføreren les for ei invitert
barnehagegruppe

Tysdag 7. mars kl. 17.30: Vår digitale verd – enkel hjelp
til nybegynnere med blant
anna fokus på eBøker

Torsdag 9. mars kl. 17.30: Presentasjon av nye bøker

Laurdag 11. mars: Stand på Sauherad-dagane

Vil du støtte oss med din grasrotandel?

BØ OG SAUHERAD HAGELAG

Org.nr: 813583712

HVA SKJER PÅ AKKERHAUGEN?
Historiske bilder, foreningsnytt
og mye mer - Besøk
www.akkerhaugen.no

Midt-Telemark seniorlæring 28. november 2016

Meg selv i læring – om mennesker, valg og fjøslukt

Pedagogen, forfatteren og fotografen Torleif Lundqvist tok oss med inn i erfaringer han har gjort seg opp gjennom liv og karriere. Med bilder og musikk, og med glimt i øyet, lot han oss gjenkjenne sider ved både medmennesker og oss selv. Vår ballast i form av medfødte og ervervede egenskaper skaper vår personlighet, og den er som fjøslukt. Den sitter i. Man kan ikke reise fra den.

Vår personlighet og innstilling påvirker familie, venner, kolleger og alle andre vi møter. Det er ifølge Lundqvist to hovedgrupper mennesker: De negative, som tror at alt kommer til å gå galt, og de positive, som ikke ser problemer i det hele tatt.

Referent: Per Harald Hermansen

Smurferne

Lundqvist kaller de negative for «smurfer». De klager på alt, furter, og har utstråling som hoggorm. De dreper all god stemning i omgivelsene. Denne egenskapen bidrar til å korte ned levealderen for smurferne - de «smurfer» seg simpelthen til et dårlig immunforsvar. Når noe går galt, sier smurferne «det var akkurat det jeg tenkte». Og det er alltid noen andres feil. Selv kunne de ikke noe for at det gikk galt. Smurfernes verden er full av idioter.

Hærverk

Fra sin tid som lærer trakk Lundqvist frem et tilfelle til å bli klok av: Ved skolen var det et år hærverk for 200 000 kr. Lundqvist fikk rektor med på å sette 100 000 inn på en

konto. Så ble elevrådet kalt sammen, og ble bedt om hjelp til å bruke opp disse pengene ved hjelp av hærverk. Hva skal vi begynne med? Å knuse dørene i garderobene? Eller spraye ned veggene? Elevrådet forsto selv sagt at slikt var dårlig bruk av midlene. Det var jo mye annet man kunne bruke penger på. Lydanlegg og trivselstiltak, for eksempel. De satte selv i gang en kampanje, der det blant annet ble hengt opp plakater med informasjon om reparasjonsutgifter i forrige skoleår sammenliknet med inneværende. Da skoleåret var ferdig, viste det seg at det hadde vært null hærverk. Dermed hadde elevrådet 100 000 til disposisjon, og kunne sette ut i livet planene om tiltak for å forbedre skolemiljøet.

Synliggjøring av muligheter og ressurser, medbestemmelse over ressursbruk og ansvarliggjøring av

Pedagogen, forfatteren og fotografen Torleif Lundqvist holdt foredrag på Seniorlæring i Midt-Telemark i november 2016.

elevene var det som skulle til. «Er vi flinke nok til å bruke disse virkemidlene?» spurte Lundqvist.

Gjør det du kan

Et annet eksempel var gutten med store lærevansker. Han hadde med seg lange rapporter om alt det han ikke mestret i skolesammenheng. Men han var flink til å sykle på ett hjul. Opplegget ble at gutten skulle lære opp Lundqvist i ethjulssykling. Etter et skoleår med sykling og mestring ble gutten testet på ny i skoleferdigheter. Resultatene var blitt mye bedre. Da han kom til sko-

len hadde denne gutten et lavt selvbilde, ikke minst på grunn av alle nederlagene og rødblyantstrekene han hadde blitt til del. Så fikk han holde på med noe han kunne, noe han mestret, en aktivitet han kunne lære bort. Det ga ham selvtillit, og gjorde ham bedre også på andre områder. Her ligger en moral: Gjør det du er god på! Da får du et bedre selvbilde, og du får det bedre også på andre måter.

Havning

Når den første snøen kommer, kan vi lese i avisene at biler «havner på

taket». Men de havner jo ikke der – det er faktisk noen som har kjørt bilen. Nå går det naturligvis an å ha uflaks, men vi har selv et ansvar. Vi velger selv våre handlinger, og vi gjør det hele tiden. I løpet av dagen foretar vi valg i gjennomsnitt hvert sjette sekund.

«Ha en god dag», sier vi. Det burde hete «lag en god dag»! Lag en god jul, lag et godt nytt år! Våre valg er med på å skape en god dag, en god jul, et godt nytt år. Vi er jo ikke amøber, som bare driver med strømmen. Vi er aktive. Vi har egen vilje, og kan styre våre handlinger. «Slutt å havne, begynn å velge!» sier Lundqvist.

Ikke!

Gjennom livet blir man fortalt om alt det man ikke må gjøre. Man må ikke ditt, og man må slett ikke datt. Åtte av De ti bud begynner med «du skal ikke ...», og burde slik sett kanskje hett «De ti forbud». Det er interessant at mange av kirkens menn er opptatt av alt det man ikke skal foreta seg her på jord. Man kan si at de i grunnen prater mest om «konkurrenten».

Som barn er det ekstra mye man ikke må. Man må ikke gjøre grimaser, for «da kan man bli sånn». Og man må slett ikke ta på tissen sin, for da kan man få dårlig syn, eller noe enda verre. Generelt bør man helst være bekymret. Mødre har sønner som ikke bekymrer seg, og det er virkelig bekymringsfullt. Omsorgen blir til en bekymring. Frykten for å mislykkes er sterkere enn lysten til

å lykkes, og dette står i veien for et godt liv.

Våg å være noe

Lundqvist hadde noen hjertevarmende historier om personer som våget å opptre utenfor regelverket: Presten som danset med den heroinhøye jenta under gudstjenesten, og som lot hunden hennes ta del i nattverden. Hun ikke maktet å komme til alters uten den. Sykepleieren som satte seg på sengekanten og tok en røyk med en døende pasient. Selv hadde hun sluttet for mange år siden. Han hadde så lyst på en blås, men hun kunne ikke koble ham fra all den medisinske apparaturen og trille ham ut for å røyke, så dermed gjorde hun det slik.

Både presten og sykepleieren gikk ut over konvensjoner og regler, men de viste seg som medmennesker. De brydde seg, de var noe for noen.

Skulle jeg leve om igjen, så skulle jeg kjøre mer karusell ...

Folk, kanskje spesielt dagens seniorer, har på mange måter blitt flinkere til å leve. De gjør det de er gode til, de foretar gode valg, og de skaper seg gode, aktive liv. Aktivitet – både fysisk og mentalt – er viktigere enn noen gang når man når høy alder. Mange godt voksne har blitt spurt om hva de ville gjort om de fikk leve livet om igjen. Ett av svarene var dette: «Jeg skulle kjøre mer karusell, bekymret meg mindre, gledet meg mer.»

Program våren 2017

Midt-Telemark
Seniorlæring

Temamøter:

Mandag 30. januar kl. 11.00

Foredragsholder, journalist og forfatter

Halvor Tjønn: Russland blir til.

Mandag 27. februar kl. 11.00:

Tidligere stortingsrepresentant

Hallgrim Berg: Moro på Stortinget

Mandag 27. mars kl. 11.00:

Rådgiver **Jan Meland:** Fruktproduksjon i Telemark, historikk, nåtid og framtid.

Mandag 24. april kl. 11.00:

Førstekonservator **Tor Kjetil Gardåsen:** Rikard Berge: Folkeminnesamler i særklasse

Mandag 29. mai kl. 11.00:

Journalist **Gisle Espeland:** Stortingsvalget 2017

Kulturhistoriske rusleturer:

Start fra Bø frivillighetssentral kl. 10.30. Ta med niste og kle deg etter været.

Tirsdag 14. mars: Tur til Telemarksgalleriet

Tirsdag 18. april: Blåveistur med Margit Sudbø til Vefald

Tirsdag 9. mai: Tur til Lunde slusepark, Lunde kyrkje og Villa Lunde

Tirsdag 13. juni: Tur til Holtan Damtjønn og Vardåsen

For mer informasjon se: www.midt-telemark-seniorlaering.net

Velkommen til Sauheraddagene 2017!

Vi oppfordrer også denne gang lag og foreninger til å melde inn det dere måtte ha av program i tiden rundt **markedsdagen, lørdag 11. mars 2017**

Dette betyr gratis markedsføring for ditt lag, da vi også denne gang kommer til å lage en brosjyre med stort og smått. Dette gjelder også gallerier med utstillinger.

Ta kontakt med Hilda ved spørsmål, hilda.sorum@sauherad.kommune.no eller på tlf 35957715 / 94497966.

Påmeldingsfrist 3. februar for å bli med i program

UKM (Ung Kultur Møtes) Sauherad har lokalvisning sammen med UKM Bø i Gullbring kulturanlegg, Bø, **lørdag 4. februar 2017**.

Det åpner med kunstutstilling i Framstugo **kl. 14.00** og stor forestilling i Storsalen **kl. 15.00**.

Noen av innslagene og noe fra utstillingen vil bli sendt videre til fylkesmønstringen i Porsgrunn 1. og 2. april, kanskje også til landsmønstringen i Sandnes. Vi har masser av dyktige ungdommer i vårt lokalmiljø – kom og se og hør dem!

Påmelding på ukm.no. **Påmeldingsfrist er 26. januar!**

HJUKSEBØ HUSFLIDSLAG.

TREKNINGSLISTE LODDSALG FØR JUL (3. DESEMBER)

Grethe Koslung – kransekake, Wenche Kåsa – bok., Anita Haugen – votter, Åse Beckstrøm – kluter, Reidun Bolstad – hårbånd, Trygve Kåsa – sokke, Laila Bergstig – hagestoler, Brith Eliassen – sokker, Solfrid Brekke – maleri, Sigrun Marthe Lauritsen – sokker, Helga Skottet – tøfler, Lisa Borgen – løper, Bjørg Skaar – veske, Anne Lena Åkre Olavsen – votter, Erling Myhren – babysett, Hanne Ljosland – sokker, Odd Øverland – votter, Ellen Åby Haukvik – puter, Anne Solheim Odden – grytekluter, Ida Pedersen – sokker, Øyvind Moen – løper, Agnes Lien – sokker, Arnhild Storåsen Huset – sokker, Berit Hestås – løper, Ingebjørg Helgesen – sitteunderlag, Guro Haatveit Pettersen – lue, Oda & Martinius – brikke, Heidi Berg – sokker, Gro Bye – tennbrikholder, Bjørg Eli Holm – grytekluter, Gudbjørg Grøtterud – duk, Dag Usterud – dokke, Marit Bryntesen – sokker, Kristine Arud Sisjord – grytekluter, Gunnar Deila – maleri, Tordis Heggertveit – barnegenser, Bergit Roheim – sjal, Marie Jakobsen – veske, Frank Isaksen – lue og hals, Else Pran – adventskrans, Unni Godal – Telemarksteppe, Egil Kaldbekkdalen – sokker, Tone Anette Pedersen – votter, Signe Prestholt – juledekorasjon, Ellen Åby Haukvik – veske, Brith Eliassen – sokker, Gunvor Bakken – teppe, Ann Kristin Brandt – saueskinn, Ingeborg Ness Grøtterud – dokke, Randi Groven – vogge og Thomas Thorsvik – nisse.

Gode priser på interiørprodukter

snekker'n
Gvarv

Man - Fre 7-16.30 – Lørdag 9-13

Tre og portal AS
Oredalen 11, 3810 Gvarv
Tlf. 35 95 59 00
post@treport.no
www.treportal.no

Nordagutu Sambruksanlegg

Hvis du ønsker å leie Nordagutu Sambruksanlegg til selskaper, møter eller lignende, ta kontakt med:
Malin Gampedalen, tlf. 480 83 346
Tor Moen, tlf. 476 72 067

Leiepriser:

- Sal, vestibyle og kjøkken: kr. 1.500,- med vask
- Vestibyle, møterom og kjøkken: kr. 450,- med vask

Har du gamle bilde av kyrkjene eller kyrkjegardane?

Saman med Sauherad Historielag er me i gang med eit arbeid med å lage ein verneplan for kyrkjegardane i kommunen. I den samanheng er me på jakt etter gamle bilde eller anna materiale som kan dokumentere litt av historia – som t.d at;

i 1923 gjorde Nes menighetsraad eit forliksmaal med dei som har havt slotterrett på Nes kyrkjegard soleis at denne retten vert innløyst mot eit vederlag (på tils. 280 kr til tre naboar) ein ging for alle.

Dette brevet, sendt frå menighetsraadsformann Hellek Østtvei til heradskasserar J. Moen kom eg over her om dagen. Frå da av blei det altså slutt på hesjer og høyslått på kjørgarden. Det er både interessant og markerer ein milepel i utviklinga.

Har du bilde frå gravferder, gravfølger eller av kyrkjene (frå før 1970) så vil me gjerne få scanna dei. Du kan enetn sende eller levere dei til oss på kyrkjekontoret, eller scanne dei sjølv og sende på e-post. Da vil me gjerne ha dei i jpg.format (ikkje PDF).

Helsing kyrkjeverja

Tusen takk!

Tusen takk til alle som ga en minnegave til Mushuk Kawsay-skolen i Tambo i Ecuador i forbindelse med **Sverre Heiers** gravferd.

Hilsen
Misjonsutvalget i Sauherad og
Nes sokn

SAUHERAD TAXI

Tlf. 971 06 000

Julevandringar

I løpet av desember var svært mange barn i Sauherad på besøk i kyrkjene. Eldste årgang i barnehagene var på julevandring tidlig i måneden. Ved stallen møtte de både en gjeter og saueflokken hans. Inne i kirka ble de tatt vel imot av musikkengel Bruno. Og de fikk høre fortellinga om det som skjedde i Betlehem. Skolebarna hadde tilbud om skolegudstjenester, men også de startet ved stallen med varm saft og pepperkaker etter gå-turen fra skolen til kirka.

Salmekveld

Torsdag 1. desember var det Salmekveld i Nes kyrkje. Kantor Bruno hadde satt sammen et flott program av sanger for adventstida. Mange sangere og musikere deltok med innslag, men det aller meste ble sunget av hele forsamlingen. Det er tydelig at mange liker å synge salmer, kirka var nesten fullsatt. En av gruppene som deltok var Kraft-koret fra Sauherad barne- og ungdomsskole.

Førjulsconsert

Tradisjonen tro deltok musikklassen fra Sagavoll folkehøgskole på siste Formiddagstreff før jul. De sang for og med forsamlingen. Janne Severinsen er musikk lærer på Sagavoll og ledet førjulsconserten på en god måte.

Julekonserter

I løpet av desember var det tre julekonserter i kirkene, alle tre svært godt besøkt. Dette bildet er fra konserten i Nes kyrkje med Janne Severinsen, Martin Ytreland, Ole Sønnik Larsen, Kristian Ask, Sigmund Vegge og Arnstein Sunde.

Julegrana på Gvarv stasjon

Årets julegran på Gvarvs stasjon, satt opp av Gvarv Speidergruppe, var en Sibiredelgran (*Abies sibirica*) som Kittil Dyrud fikk fra Landbrukshøgskolen på Ås i 1970. Treet «vokste opp» på plena foran husene på Dyrud. Holte Industri a.s., Hermansen Kran & Transport, Bø Lift og Maskinutleie as, Aune Rør, XL Bygg Gvarv, Revisorsteam, Gvarv Ben-sin og Rørleggermester`n as var alle med på realisere speidergruppas pro-sjekt med juletre på stasjonsområdet.

Tre vise menn?

På juletre gudstjenesten på Nes menig-hetshus 8. januar dukket det opp tre per-soner som sa de var vise menn. Samme det, de hadde med gave til barna!

Formiddagstreff

Det er ikke så sjelden vi har bilder fra Formiddagstreffene her i Helsing. Men da er det vanligvis bilde av taleren, an-daktsholderen, foredragsholderen, san-geren – en eller annen programskaper. Men på formiddagstreffet 10. januar vandret taleren, Morten Kravik fra Isra-elsmisjonen, selv rundt med kameraet. Overraskende mange hadde risikert lår-halsen denne ekstremt glatte dagen. Og kjøkkengjengen hadde alt på stell!

10 år med alternative julegaver

I år er det 10 år siden Kirkens Nødhjelp lanserte nettbutikken gaversomforandrerverden.no – og forandret juleinnsamlingen for norske organisasjoner.

På www.gaversomforandrerverden.no går nå julehandelen for fullt. Al-lerede nå er juleomsetningen doblet sammenlignet med fjoråret. For Kirkens Nødhjelp er nettbutikken svært viktig i arbeidet for en rettfer-dig verden.

– Når du kjøper en julegave i vår nettbutikk, gleder du ikke bare han som får gaven under juletreet. Inn-tektene fra nettbutikken gjør det blant annet mulig for oss å gi enda flere tilgang til rent vann og til å handle raskt når katastrofer rammer. Dette er julegaver som virkelig gjør en forskjell for mennesker som tren-ger det, sier generalsekretær Anne-Marie Helland i Kirkens Nødhjelp.

Geitesuksess

– Da vi startet opp nettbutikken vår med «Gi en geit»-kampanjen i 2006, var vi først ute med dette konseptet blant humanitære organisasjoner her i Norge. Geita ble en umiddelbar suksess, og forandret juleinnsamlin-gen for norske organisasjoner, sier generalsekretær Anne-Marie Hel-land i Kirkens Nødhjelp.

For det norske folk falt pladask for ideen om en symbolsk geit under juletreet, og en rekke andre organi-sasjoner fulgte etter med alternative julegaver. Siden Kirkens Nødhjelp-geita så dagens lys i 2006, har organi-

sasjonen solgt 60.542 geiter i nettbu-tikken gaversomforandreverden.no.

Geita har vært Kirkens Nødhjelps bestselger i 10 år. I dag inneholder nettbutikken alt fra andre symbol-ske produkter som rent vann, trygg fødsel og kondomer til fysiske jule-gaver som vannrensende drikkeflas-ke og solcellelampe SunBell.

Norsk solcellelampe gir lys i fattige land

Årets nykommer i nettbutikken er nemlig en spesialutgave av den prisbelønte norske solcellelampe SunBell fra BR!GHT. Med denne lampen kan du både lyse opp teltet og gi lys til noen som mangler det. SunBell er både skrivebordlampe, lommelykt og mobillader i ett, og

Geita var med på God Morgen Norge-sending og lot seg muligens friste av noen Black Friday-tilbud på Karl Johan. Foto: Håvard Bjelland.

har derfor stort potensial som energialternativ i områder uten strøm.

– Dette er den perfekte julegaven for friluftsfolk, båtentusiaster og festivalelskere. Fordi den er så kompakt og fleksibel, er den super

på tur, enten du bor i telt eller på en hytte uten strøm. Og for hver lampe du kjøper, kan du være med på å gi lys og energi til menneskene i våre prosjekter, sier Helland.

Neste nummer av Helsing

Neste nummer av Helsing kommer ut i overgangen februar-mars. Stoff til bladet må være levert til redaksjonen innen 16. februar

Stoff kan sendes til:

Helsing,
Kirkekontoret
Postboks 4, 3834 Gvarv
eller på e-post:
diakon@sauherad.kyrkja.no

Videre **utgivelsesplan** for våren 2017 ser slik ut:

- **Nr. 3**, april og påske, kommer ut ca. 5. april, med innlevering av stoff innen 21. mars.
- **Nr. 4**, mai, kommer ut ca. 5. mai, med innlevering av stoff innen 18. april
- **Nr. 5**, juni og sommer, kommer ut ca. 7. juni med innlevering av stoff innen 24. mai

Hvor er dette:

Bilde på side 11.

Rett svar er **NORDLI**
(gnr. 94, bnr 8)

Bygdeboka skriv:

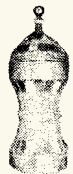
Eigedomen ligg oppe i austlia med utsyn over Årnes og Norsjø og er på 55 mål dyrka og 50 mål skog. Husdyr blei det slutt med i 1972, men hest noko lenger.

Jordet ovafor huset kallast Bjonnekra. På flata ovafor der låg Heigrinda, og ende oppe ved skogen i Askedalen.

Ny bygning blei sett opp i 1908 og ein til i 1971. Eldhuset er frå 1940, uthusa frå 1923 og 1930. Sag blei sett opp i 1923, men tidlegare var her bekkesag og kring 1800 teglverk.

Slektens gang

Døpte 15. januar 2017 Kristian Kaasin

Døde

4. desember 2016	Nils Flatland	f. 1934
6. desember 2016	Hallvard Vidsjå	f. 1924
8. desember 2016	Anna Isabelle Reinsborg Hamdokka	f. 2016
3. januar 2017	Reidun Hørte	f. 1938
11. januar 2017	Ingrid Lia	f. 1919
13. januar 2017	Kittil Flatland	f. 1929

Menighetsblad utgitt av Sauherad og Nes sokneråd.

Helsing til Sauherad og Nes

E-post: diakon@sauherad.kyrkja.no
Redaktør: Soknediakon Ivar Solbu.
Bankgiro: 2675 51 18949
<http://www.helsing.no>
Caspersens Trykkeri AS, Vikersund.

Kyrkjeverje

Trond Magnus Haugen
Tlf. 938 55 504
kyrkjeverje@sauherad.kyrkja.no

Trosopplærer

Sissel Muan
Tlf. 473 33 361
sissel@sauherad.kyrkja.no

Sokneprest

Anne-Inger Lunner
Tlf. 480 61 672
sokneprest@sauherad.kyrkja.no

Kyrkjetener

Anders Høibø
Tlf. 909 40 728
t-hoei@online.no

Prest

Kristian Gothus Køhn
Tlf. 900 74 770
kristian@bokyrkje.no

Kyrkjetenar

Kjetil Nyhus
Tlf. 951 74 938
knyhus@online.no

Diakon

Ivar Solbu
Tlf. 932 85 202
diakon@sauherad.kyrkja.no

Sauherad og Nes sokneråd

Leiar
Anlaug Jorunn Bergan
Tlf 990 19 462
lillilb@hotmail.com

Kantor

Bruno Hageman
Tlf. 948 55 033
bruno.hageman@sauherad.kyrkja.no

DEN NORSKE KYRKJA

Sauherad og Nes sokn

Besøksadresse:

Nes menighetshus, underetasjen
Holmenvegen 46
3810 Gvarv

Postadresse:

Postboks 4
3834 Gvarv

Telefon: 35 10 11 20

Epost: post@sauherad.kyrkja.no
www.helsing.no
Kontonummer: 2675 20 38421

Gudstjenester i Sauherad og Nes

Søndag 29. januar 2017

– 4. søndag i åpenbaringstida

Luk 18, 35-43, Salme 146, 1-10,

Rom 16, 25-27

Sauherad kirke kl. 11.00: Gudstjeneste.

Takkoffer til Agder og Telemark
bispedømmeråd.

Tirsdag 31. januar 2017

Nes kyrkje kl. 21.00: Kveldsbønn med
sang fra middelalderen.

Søndag 5. februar 2017

– 5. søndag i åpenbaringstida

Mark 2, 1-12, 1 Mos 15, 1-6, Rom 4, 1-4

Sauherad kirke kl. 11.00: Gudstjeneste.

Menighetens misjonssøndag.

Takkoffer til menighetens
misjonsprosjekt i Thailand.

Nes menighetshus kl. 16.00: Misjonsfest
med andakt, orientering musikk
og servering. Se egen omtale inne i
bladet.

Søndag 12. februar 2017 – Sámannssøndagen

Luk 8, 4-15, Jes 55, 8-13, Hebr 4, 12-13

Nes kyrkje kl. 11.00: Gudstjeneste.

Takkoffer til Det norske Bibelselskap.

Søndag 19. februar 2017

– Kristi forklaringsdag

Matt 17, 1-9, 5 Mos 18, 15-18, Åp 1, 9-18

Sauherad kirke kl. 11.00: Gudstjeneste.

Søndag 26. februar 2017 – Fastelavnssøndag

Joh 17, 20-26, Høys 8, 6-7, 1 Kor 13, 1-7

Nes menighetshus kl. 11.00:

Karnevalsgudstjeneste. Takkoffer
til Norges Søndagsskoleforbund.
Søndagsskole. Bollefest.

Tirsdag 28. februar 2017

Nes kyrkje kl. 21.00: Kveldsbønn med
sang fra middelalderen.

Søndag 5. mars 2017 – 1. søndag i fastetida

Matt 4, 1-11, 1 Mos 2, 8-9+3, 1-8,

Jak 1, 12-16

Sauherad kirke kl. 11.00: Gudstjeneste.

Takkoffer til IKO.

Søndag 12. mars 2017 – 2. søndag i fastetida

Matt 15, 21-28, 1 Mos 32, 24-30, Jak 1, 2-8

Nes kyrkje kl. 11.00: Gudstjeneste.

Takkoffer til menighetsbladet Helsing.

Søndag 19. mars 2017 – 3. søndag i fastetida

Luk 11, 14-28, 1 Sam 18, 6-14,

Ef 5, 1-2+8-11

Nes menighetshus kl. 17.00: G17 –

Menighetens storsamling med
gudstjeneste og kveldsmat. Takkoffer
til Kirkens Bymisjon. Søndagsskole.

Med forbehold om at de tekstene som
brukes i gudstjenestene, kan være andre enn
de som er oppført i denne lista.

For ytterligere informasjon,
se: www.helsing.no